View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk

brought to you by CORE

provided by DSpace at VSB Technical University of Ostrava

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Elektronizace ve státní správě

Computerization in State Administration

Student: Miroslava Sívková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Iveta Vrabková

Ostrava 2011

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně.

V Ostravě 11. 5. 2011 ……..

podpis studenta

Tímto bych chtěla poděkovat paní Ing. Ivetě Vrabkové za odborné vedení a vstřícné poskytování rad a informací při psaní bakalářské práce.

V Ostravě 11. 5. 2011

Obsah

1 Úvod ... 1
2 Veřejná správa a možnosti komunikace ... 3
2.1 Veřejná správa ... 3
2.1.1 Reforma veřejné správy ... 7
2.1.2 Informace a komunikace ve veřejné správě ... 8
2.1.3 Koncepční, legislativní a organizační východiska eGovernmentu ... 10
2.1.4 Nástroje e Governmentu ... 12
2.1.5 Doručování dokumentů orgánů veřejné moci prostřednictvím datové schránky 17
2.2 Ekonomické aspekty datových schránek ... 18
3 Organizace státní správy na úseku správy sociálního zabezpečení ... 20
3.1 Ministerstvo práce a sociálních věcí ... 21
3.2 Česká správa sociálního zabezpečení ... 22
3.3 Okresní správa sociálního zabezpečení ... 24
3.3.1 Pojem sociální zabezpečení ... 26
3.3.2 Financování sociálního zabezpečení ... 30
3.4 E-komunikace v podmínkách správy sociálního zabezpečení ... 31
4 Elektronická komunikace na úrovni okresní správy sociálního zabezpečení ... 36
4.1 Charakteristika okresu Přerov ... 36
4.2 Okresní správa sociálního zabezpečení Přerov ... 37
4.3 Možnosti e-komunikace v oblasti sociálního zabezpečení ... 39
4.3.1 Datové schránky jako prostředek e-komunikace ... 40
4.3.2 E-podání a její druhy ... 42
4.3.2.1 Přehled o příjmech a výdajích osob samostatně výdělečně činných ... 42
4.3.2.2 Přehled o výši pojistného ... 43
4.3.2.3 Oznámení o nástupu do zaměstnání ... 44
4.3.2.4 Příloha k žádosti o dávku nemocenského pojištění ... 44
4.3.2.5 Potvrzení o studiu ... 45
4.3.2.6 Evidenční listy důchodového pojištění ... 46
4.4 Vývoj uskutečněných e-Podání České správě sociálního zabezpečení za období 2005 - 2010 ... 47
5 Závěr ... 51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY ... 54

1 ÚVOD

K základním cílům eGovernmentu v České republice, stejně jako v ostatních zemích Evropské unie, patří zaměření na komfort občana při vyřizování vlastních záležitostí ve vztahu k institucím veřejné správy tak, aby za žádných okolností nemusel obíhat úřady se stále stejnými informacemi. Občan poskytne údaje jen jednou například prostřednictvím elektronických nástrojů komunikace a ostatní úřady je získají a dále komunikují se zainteresovanými stranami rovněž na základě funkčních elektronických aplikací a nástrojů jako jsou základní registry, elektronické podatelny, portály veřejné správy, datové schránky či kontaktní podací terminály.

Předmětem bakalářské práce je elektronická komunikace na úrovni České správy sociálního zabezpečení, která je přiblížena na příkladu Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov.

Cílem bakalářské práce je definovat možnosti elektronické komunikace na úrovni správy sociálního zabezpečení a vymezit její vývoj v letech 2005 – 2009.

Pro vypracování bakalářské práce a dosažení stanoveného cíle byly zvoleny vědecké metody **rešerše odborné literatury** v oblasti související s tématem bakalářské práce a **komparace** v oblasti vývoje a uplatňování e-komunikace na úrovni správy sociálního zabezpečení.

Bakalářská práce je členěna do pěti kapitol, kdy první kapitolu tvoří tento Úvod a pátou kapitolu Závěr, kde jsou shrnuty základní poznatky jednotlivých kapitol.

Druhá kapitola se zabývá veřejnou správou, jejím vymezením, definicí a organizací. Dále se věnuje možnostem elektronické komunikace jako moderního nástroje komunikace mezi občanem a státem. Zejména datovým schránkám, které dnes představují nedílnou součást komunikace mezi veřejnou správou a občanem.

Třetí kapitola charakterizuje organizaci státní správy na úseku správy sociálního zabezpečení. Kapitola vymezuje subjekty správy sociálního zabezpečení, charakterizuje jejich činnost a poslání. Je zde také popsáno sociální zabezpečení a jeho vývoj v čase a způsob jeho financování. Závěr této kapitoly je věnován problematice e-komunikace na úrovni správy

sociálního zabezpečení a jako novinka je zde uvedeno elektronické podání Hlášení pracovní neschopnosti.

Čtvrtá kapitola je věnována charakteristice okresu Přerov, Okresní správě sociálního zabezpečení Přerov a elektronické komunikaci s Českou správou sociálního zabezpečení.

K základním zdrojům, které byly využity jako informační materiál k vypracování bakalářské práce, mimo odborné literatury patří zejména interní informace Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov a její webové stránky.

2 VEŘEJNÁ SPRÁVA A MOŽNOSTI KOMUNIKACE

Veřejná správa je pojímána jako souhrn všech činností a úkolů zabezpečovaných na jednotlivých vládních úrovních ve veřejném zájmu, zejména zajišťování veřejných služeb, tzn. čistých i smíšených veřejných statků.[1]

Není však efektivní elektronicky si vyplnit formulář, poté ho vytisknout a přinést na úřad, vystát si frontu a následně předat formulář úředníkovi, který opět přepíše na počítači data do elektronické podoby. Daleko jednodušší je využít bezpečnou elektronickou komunikaci a jednou vytvořený elektronický dokument předat elektronickou cestou.

K nejprogresivnějším zemím v oblasti elektronizace veřejné správy patří Rakousko, kde od roku 2004 platí revoluční zákon o elektronické veřejné správě. Na rozdíl od jiných států Evropské unie se Rakousko rozhodlo již od samého začátku zavést celostátní, jednotný systém elektronické veřejné správy.[2]

2.1 Veřejná správa

Veřejná správa je základním pojmem správního práva. Legální definici pojmu „veřejná správa“ v žádném právním předpisu nelze nalézt, i když řada právních předpisů ho používá. Vymezit nebo definovat veřejnou správu je poměrně složitou záležitostí, zejména pro její mnohotvárnost a různost správních činností i pro specifické vztahy, které zde vznikají.[3]

Činnost veřejné správy je souhrnný název zejména pro úkoly, které má veřejná správa plnit, formy, ve kterých je veřejná správa vykonávána, pravidla jednání, jimiž je vázána při svém rozhodování, kontrolní činnosti, hospodaření s majetkem a financování.

Jde o činnost, která se řídí určitými pevně stanovenými pravidly. Tato pravidla, nikoli výlučně právní povahy, vyznačují veřejnou správu jako činnost organizovanou a stabilizující, která se přičítá organizačním jednotkám označovaným jako nositelé nebo vykonavatelé veřejné správy stanovením jejich působnosti. Výjimečně může být výkon veřejného práva. Proměny

[1] PEKOVÁ, J. Veřejné finance – úvod do problematiky. (2008, s. 31).
[2] BUDIŠ, P. Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi. (2008, s. 21).
[3] HORZINKOVÁ, E.; NOVOTNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. (2008, s. 8).

úkolů v obsahu a počtu vyznačují činnost veřejné správy jako dynamickou, vyvolávající neustálé změny v systému veřejné správy, které označujeme jako reformy nebo modernizace.[4]

Obr. 2.1 Orientační dělení veřejné správy.

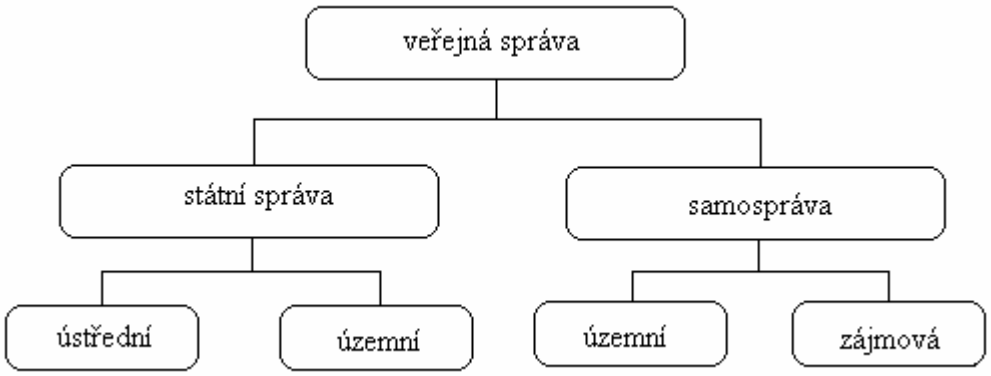

Zdroj: HORZINKOVÁ, E; NOVOTNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. (2008, s. 90), vlastní zpracování.

Veřejná správa je vymezována jako státní správa, samospráva a ostatní veřejná správa.

Státní správa je především činnost státu zabezpečovaná ve veřejném zájmu, která má výkonný, podzákonný a nařizovací charakter. Státní správa je jedním ze základních druhů činnosti státu a plní funkce státu na základě a v mezích právních předpisů a jsou pro ni typické vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Pro účely bakalářské práce, která se týká Okresní správy sociálního zabezpečení, která spadá pod státní správu, je odstavec státní správa nejširší.

Vykonavateli státní správy v České republice v pravém významu jsou: ministerstva, jiné správní úřady a veřejné sbory jako přímí vykonavatelé a dále orgány územní samosprávy a jiné subjekty veřejného nebo soukromého práva, je-li na ně výkon státní správy zákonem nebo rozhodnutím na základě zákona delegován (nepřímí vykonavatelé). Zvláštní postavení mají úřady, které vykonávají státní správy a nejsou řízeny v této činnosti vládou ani jí nejsou ze své činnosti odpovědny. Označujeme je jako správní úřady mimo soustavu státní správy.

Ministerstvo je ústředním správním úřadem s dílčí věcnou působností. Působnost všech ministerstev je stanovena rámcově v zákoně č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných

[4] HENDRYCH, D. Správní věda – Teorie veřejné správy. (2009, s. 64).

ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění a v dalších zákonech materiální povahy upravujících právní materii jednotlivých oblastí veřejné správy, pokud je tam působnost konkrétního ministerstva výslovně uvedena.

Jiné správní úřady s celostátní působností se dělí do dvou velkých skupin: přímo řízené vládou a řízené některým z ministerstev.

Správní úřady s celostátní působností přímo řízené vládou se také někdy označují jako jiné ústřední správní úřady, aby se odlišily od ministerstev. Rozdíl mezi nimi a ministerstvy spočívá v zásadě v tom, že v jejich čele není ministr, ale vedoucí, který není členem vlády. Obor jejich působnosti je oproti ministerstvům užší a koncentruje se na odborně technickou problematiku. Patří sem zejména tyto úřady: Český statistický úřad, Český báňský úřad, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Komise pro cenné papíry, Úřad průmyslového vlastnictví, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Národní bezpečnostní úřad, Energetický regulační úřad.

Správní úřady s celostátní působností, ale podřízené ministerstvům, postrádají některé pravomoci předcházející skupiny, zejména pravomoci vydávat právní předpisy. Přesto plní důležité správní a kontrolní funkce v oblasti sociální péče, na úseku celnictví, daní a poplatků, ochrany životního prostředí, obchodu, potravinářského průmyslu, ochrany lesů a vod nebo regulátorů v oblasti cen, telekomunikací, energetiky, dopravy apod. Do této skupiny správních úřadů patří zejména: Česká obchodní inspekce, Česká inspekce životního prostředí, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, Český telekomunikační úřad, Puncovní úřad, Státní veterinární správa, Úřad pro civilní letectví, Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

Vykonavateli státní správy mohou být též veřejné ozbrojené sbory nebo veřejné neozbrojené sbory, pokud tak stanoví zákon. Výkon státní správy se uskutečňuje především ve věcech správního dozoru, a to zpravidla příslušníky těchto sborů, kterým zákon přímo stanoví jejich povinnosti a oprávnění. Příkladem ozbrojeného sboru je Policie České republiky, neozbrojeného sboru Správa požární ochrany.

Správní úřady mimo soustavu státní správy v sobě spojují dva zdánlivě protikladné prvky: nezávislost a výkon státní správy. Jejich nezávislost je dána tím, že sice tvoří organizační složky státu, jsou financovány ze státního rozpočtu, ale nejsou ze své činnosti odpovědny

vládě, ministerstvu nebo jinému správnímu úřadu v organizační soustavě státní správy. Ve své působnosti mají činnost dozorovou a rozhodovací s možností ukládat sankce, zejména pokud jde o ochranu práv občanů (Úřad pro ochranu osobních údajů) nebo zabezpečení kontrolních a rozhodovacích funkcí vůči subjektům provozujícím rozhlasová a televizní zařízení (Úřad pro rozhlasové a televizní vysílání).

Zvláštní postavení v této skupině má Nejvyšší kontrolní úřad. Ústava jej v článku 97 odstavci 1 označuje za nezávislý orgán, který vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu.

V případě okresních úřadů se jednalo o přímé vykonavatele státní správy na okresní úrovni. V rámci reformy územní veřejné správy byly tyto úřady zrušeny k 31. 12. 2002. Jejich působnost byla rozdělena zejména mezi kraje a obce.

Zvláštním druhem správního úřadu, který vykonává přímo státní správu v územních obvodech, je územní odborný správní úřad[5]. Existence těchto správních úřadů je výrazem vertikální dekoncentrace státní správy.

Nepřímí vykonavatelé státní správy jsou orgány jiných právních subjektů než stát, na které byl zákonem nebo rozhodnutím učiněným na základě zákona delegován výkon státní správy. Nejdůležitější formou delegace výkonu státní správy je přenesená působnost, kterou vykonávají orgány obcí a krajů jako územních správních celků.

Přenesená působnost je v obvodech obcí a krajů vykonávána:

- Obecním úřadem nebo jiným orgánem obce, pokud na ně byl výkon státní správy přenesen zákonem,
- Krajským úřadem nebo jiným orgánem kraje v rozsahu určeném zákonem,
- Regiony soudržnosti jako zvláštními orgány zřízenými ke koordinaci hospodářské a sociální soudržnosti, zejména pokud jde o využívání fondů Evropských společenství a plánování.[6]

[5] Od bývalých okresních úřadů se liší především svou omezenou věcnou působností, někdy i rozsahem své územní působnosti, která nemusí být u těchto úřadů totožná s územním členěním státu.
[6] HENDRYCH, D. Správní věda – teorie veřejné správy. (2009, s. 143-148)

Samospráva je právo uspořádat a řídit část veřejných záležitostí ve vlastním zájmu a ve vlastní odpovědnosti. Své úkoly plní samospráva vlastními silami a prostředky a obecně pro ni platí menší vázanost právem. Při výkonu samosprávy není nositel podřízen státní správě, ale může být státní správou dozorován. Veřejná moc realizovaná prostřednictvím samosprávných subjektů je decentralizovanou státní mocí.[7]

Ostatní veřejná správa se považuje za zbytkovou oblast veřejné správy. Takto je označována část veřejné správy, která není vykonávána státem nebo veřejnoprávními korporacemi územního charakteru. Jedná se o činnosti, kdy není jasné, zda nově vytvářené instituce mají charakter státní správy nebo specifické správní činnosti. Tato oblast veřejné správy není dostatečně prozkoumána a názory na to, kam určitou instituci zařadit, mohou být odlišné.[8]

2.1.1 Reforma veřejné správy

Reformou veřejné správy rozumíme změny v jejích základních aspektech, což jsou činnosti, organizace a status zaměstnanců. O rozsahu a zaměření reformy rozhoduje strategie, která jasně vymezí cíle reformy a její časový horizont. Za reformní kroky ve veřejné správě nelze považovat drobné změny v organizaci veřejné správy nebo zavádění progresivnějších technik, pokud to nejsou kroky v rámci širšího procesu změn.

Každá reforma veřejné správy je vždy poznamenána formou uspořádání konkrétního státu nebo jiného společenství. V právních státech se tradičně reforma veřejné správy pohybuje v rámci platného ústavního pořádku. Vhodné uspořádání veřejné správy tak, aby byla zabezpečena efektivní implikace takových změn, je však jednou z neopomenutelných podmínek úspěchu každé správní reformy.[9]

Z hlediska vývoje společnosti a demokracie představuje reforma v podstatě nepřetržitý proces přizpůsobování se veřejné správy měnícím se "vnějším" podmínkám, tj. stavu společnosti,

[7] HORZINKOVÁ, E.; NOVOTNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. (2008, s. 11-13).
[8] Tamtéž. (2008, s. 14).
[9] HENDRYCH, D. Správní věda – Teorie veřejné správy. (2009, s. 55-56).

především v technickém a ekonomickém smyslu a odrazu názorů lidí řídících daný stát v jeho právním a politickém systému.

Každá reforma veřejné správy má proto vždy dvě stránky, a to jednak stránku politickou, jednak stránku odborně-technickou. Politická stránka reformy řeší, co je v daném období veřejným zájmem a co bude tedy obsahem činnosti veřejné správy, jinak řečeno co bude zakomponováno do působnosti a pravomoci institucí veřejné správy. Odborně technická stránka řeší, jak efektivně zajistit výkon veřejné správy na celém území státu, tedy s jakými náklady, s jakými technickými prostředky, jakými metodami apod. Podle okolností může jedna či druhá stránka reformy převažovat.[10]

Reforma veřejné správy se pak nejčastěji zaměřuje na efektivní rozdělení kompetencí mezi jednotlivé instituce ve státní správě, a to po vertikální i horizontální linii, zejména ve veřejném sektoru mezi státní správou a samosprávou, hledání vyhovujícího modelu místní správy, v některých zemích se na úrovni územní samosprávy využívá kombinace samosprávné a přenesené funkce, zlepšení účinnosti řízení, využívání metod managementu a marketingu i v oblastech veřejného sektoru a dosažení alokační efektivnosti ve veřejném sektoru na všech úrovních včetně územní samosprávy, zlepšení veřejné a občanské kontroly. Nedílnou součástí reformy ve veřejné správě je její elektronizace a modernizace.[11]

2.1.2 Informace a komunikace ve veřejné správě

Informaci lze chápat jako vědění, obsah zprávy či sdělení, které je možno předávat. Aby bylo možné informace lépe uchovat, jsou většinou uloženy na médiu, což může být papír, CD, DVD nebo flash disk, pomocí něhož lze informace uchovat v elektronické podobě.

Informace jsou hlavním produktem veřejné správy. Veřejná správa je systém, do něhož informace vstupují a spotřebovávají se, zároveň v něm vznikají a z něho vystupují. Informace jsou tedy podmínkou a zároveň produktem veřejné správy. Všechny ostatní prvky – lidé, materiál a energie – jsou v tomto systému sekundární.[12]

[10] KOVÁŘ, J.; VRABKOVÁ, I. *Veřejná správa*. (2008, s. 257).
[11] PEKOVÁ, J; PILNÝ, J. A JETMAR, M. Reforma veřejné správy, (2008, s. 99-102).
[12] KOVÁŘ, J.; VRABKOVÁ, I. *Veřejná správa* (2008, s. 257).

V minulosti se manažeři snažili vyhýbat otázkám spojených s informačními technologiemi, a to z více důvodů. Informační technologie se stávaly nástrojem napomáhajícím dosahování cílů organizace, které se považovaly za nezávislé na disponibilních technologiích. Vzhledem k tomu, že využívání informačních technologií vyžadovalo kvalitní pochopení jejich technologie, všeobecným přístupem bylo přenechávat oblast informačních technologií inženýrům a počítačovým specialistům.

Manažeři v minulosti neměli dostatečné znalosti o nových technologiích. Programy, které měli k dispozici, nebyly uživatelsky vhodně zpracované a jejich využití vyžadovalo značné technické schopnosti. Postupně však dosáhl vliv informačních technologií ve všech moderních organizacích takového stupně, že informační technologie začaly ovlivňovat prakticky všechny zaměstnance, celou organizaci a také její strategické cíle. V případě, že organizace chtěly plně využít přednosti informačních technologií, musely restrukturalizovat a předefinovat všechny své struktury, operace a procesy a následně také své cíle. Rychlý rozvoj e-governmentu[13] je jedním z příkladů, kdy rozvoj informačních technologií donutil veřejné organizace ke stanovování nových cílů.

V momentě, kdy se služby veřejné správy stávají dostupné prostřednictvím e-governmentu a internetu z domu, stává se fungování veřejné správy systémem značně podobným jiným službám jako bankovní a pojišťovací služby přináší automatickou změnu vztahu mezi občany a úředníky směrem k vzájemnému partnerství. Zkušenosti např. z Jižní Koreje naznačují, že tato změna také zásadním způsobem přispěla ke snížení korupce.

Zavádění e-governmentu také změnilo některé základní principy fungování veřejné správy, platné desetiletí až století, které byly nahrazeny novými, jako:

- výkon veřejné správy „bez papírů“,
- výkon veřejné správy bez přímého kontaktu se zákazníkem,
- nahrazení ručního podpisu elektronickým,
- zrušení principu místní kompetence.[14]

[13] eGovernment je využívání informačních technologií veřejnými institucemi pro zajištění výměny informací s občany, soukromými organizacemi a jinými veřejnými institucemi za účelem zvyšování efektivity vnitřního fungování a poskytování rychlých, dostupných a kvalitních informačních služeb.
[14] WRIGHT, G.; NEMEC, J. *Management veřejné správy – Teorie a praxe.* (2003, s. 323 a 327).

Elektronizace přináší naší společnosti mnoho nového. Některé věci, známé a užívané v každodenním životě, získávají i svou elektronickou podobu. Proto, aby bylo možno tyto technologie úspěšně a beze strachu využívat, je dobré se o nich dozvědět více. O elektronických komunikacích je možné najít několik publikací, nicméně získat ucelenou představu o technologii, využití nebo právním základu elektronizace není zcela snadné.

Elektronizaci využívají i zaměstnanci státní správy a samosprávy. Ti jsou navíc často i zodpovědní za elektronickou komunikaci úřadů s občany, která je postavena na elektronickém podpisu.[15]

Konverzí se rozumí úplné převedení dokumentu z listinné podoby do podoby datové neboli elektronické a naopak. Dokument, který provedením konverze vznikl, má stejné právní účinky jako ověřená kopie, jehož převedením dokument vznikl. Konverzi na žádost provádějí kontaktní místa veřejné správy.[16]

2.1.3 Koncepční, legislativní a organizační východiska eGovernmentu

Za legislativní východiska v oblasti informačních systémů veřejné správy lze považovat zejména usnesení Vlády České republiky č. 525 ze dne 31. 5. 1999, jehož součástí je Koncepce budování informačních systémů veřejné správy a návrh zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Dále vládní usnesení č. 265 ze dne 24. 3. 2004 - Státní informační a komunikační politika – eČesko 2006 a usnesení č. 757 z roku 2007: Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby: Strategie realizace Smart Administration na období 2007-2015.

Koncepce budování informačních systémů veřejné správy z roku 1999 (dále Koncepce) hodnotila stav informačních systémů veřejné správy jako „nedobrý“. Koncepce identifikuje v této vazbě charakteristické problémy a systémové chyby, kterými se rozumí především nedostatečná legislativní podpora využití nových technologií, nízká úroveň komunikace a spolupráce uvnitř subjektů veřejné správy, mezi nimi navzájem a ve vztazích veřejné správy k okolí, nedostatečná informovanost veřejnosti o činnosti a hospodaření veřejné správy

[15] BUDIŠ, P. Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi. (2008, s. 6-7).
[16] Orgán veřejné moci, dostupné z: http://www.datoveschranky.info/organ-verejne-moci/.

a z toho plynoucí nedostatečná úroveň veřejné kontroly a nesystematické vzdělávání pracovníků veřejné správy zaměřené na využití nových technologií a postupů.

Koncepce rovněž vymezuje pojem **informatizace veřejné správy**, jenž se rozumí modernizace a racionalizace veřejné správy pomocí moderních technologií a postupů, včetně podpory koncepční činnosti správy, řízení veřejných služeb a usnadnění rozhodovacích procesů ve veřejné správě. [17]

Zásadním mezníkem v organizačním řešení problematiky Státního informačního systému v České republice byl 1. listopad 1996, kdy vznikl Úřad pro státní informační systém. K významným výstupům uvedeného úřadu patří již zmíněné „Koncepce" a dokument „Státní informační politika". V Koncepci jsou vytyčeny čtyři konkrétní instituce, které jsou zodpovědné za Informační systém veřejné správy. Jedná se o Radu vlády České republiky pro státní informační politiku, Úřad pro státní informační systém a Ministerstvo vnitra ČR.

V roce 2004 byl Úřad pro státní informační systém zrušen a jeho kompetence přešly na nově vzniklé Ministerstvo informatiky fungující do roku 2007. Od roku 2007 doposud zajišťuje problematiku Ministerstvo vnitra a Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost.

Rada vlády České republiky pro státní informační politiku, nyní Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost[18], která vystupuje v roli odborného poradního orgánu vlády pro oblast informační společnosti, který má plnit koordinační roli místo zrušeného ministerstva informatiky a poskytovat vládě vědomostní základnu zejména pro její rozhodování v koncepčních otázkách rozvoje informační společnosti tak, aby bylo dosaženo větší provázanosti a koordinace resortních a národních projektů.

[17]Koncepce budování informačních systémů veřejné správy. Dostupná z: http://www.isvs.cz/user_data/dokumenty/UVIS-Koncepce-ISVS-1999.pdf

[18] Rada vlády pro informační společnost byla ustavena na základě usnesení vlády č. 293 z 28. června 2007. Na základě usnesení vlády č. 373 z 24. května 2010 bylo obměněno složení Rady a novelizován Statut Rady.

2.1.4 Nástroje e Governmentu

Portál veřejné správy představuje elektronickou bránu do veřejné správy. Portál veřejné správy je podle zákona o informačních systémech veřejné správy[19] definován jako *„informační systém vytvořený a provozovaný se záměrem usnadnit veřejnosti dálkový přístup k pro ni potřebným informacím z veřejné správy a komunikaci s ní“*.[20]

Portál veřejné správy se podílí na rozvoji a přiblížení kvalitních služeb veřejné správy občanům České republiky a zároveň je stále dostupným zdrojem důvěryhodných informací o činnosti a organizaci systému veřejné správy a jejích službách a informačních zdrojích. Svým zaměřením je Portál veřejné správy určen široké veřejnosti, státní správě a samosprávě, státním i soukromým organizacím včetně podnikajících fyzických a právnických osob.[21]

Příkladem je zákonná povinnost správního orgánu zřídit úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Pro orgány územního samosprávného celku se zřizuje jedna úřední deska. Obsah úřední desky se zveřejňuje i způsobem umožňujícím **dálkový přístup**, např. na webových stránkách územního samosprávného celku.[22]

Klíčovým pojmem v oblasti elektronické komunikace ve veřejné správě je **elektronická podatelna.** Zákon o elektronickém podpisu[23] v České republice definuje elektronickou podatelnu jako „*pracoviště orgánu veřejné moci určené pro příjem a odesílání datových zpráv*“, tedy jakýsi styčný bod v komunikaci občana se státní správou.[24]

Elektronická podatelna je obdobou klasické podatelny u všech orgánů veřejné správy. Stejně jako podatelna je vstupním a výstupním místem listinné komunikace orgánu veřejné správy, tak elektronická podatelna slouží pro komunikaci elektronickou. Mezi výhody elektronické podatelny se řadí zejména rychlost a automatizace, nízké náklady na provoz a vazba na spisovou službu orgánu veřejné správy.[25]

[19] Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy.
[20] BUDIŠ P., HŘEBÍKOVÁ I. *Datové schránky – fungování, doručování, bezpečnost, návody* (2010, s. 43).
[21] Tamtéž. (2010, s. 46).
[22] Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, § 26 Úřední deska
[23] Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.
[24] BUDIŠ, P. Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi. (2008, s. 21).
[25] VIDINSKÝ, V., ŠVARCOVÁ, I., BUDIŠ, P., LOEBL, Z., PROCHÁZKOVÁ, B. eGovernment bezpečně. (2008, s. 51).

Vlastní funkci podatelny detailně definuje vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelnách vydaná ještě Ministerstvem informatiky. Tato vyhláška stanoví postupy orgánů veřejné moci uplatňované při přijímání a odesílání datových zpráv prostřednictvím elektronické podatelny a strukturu údajů kvalifikovaného certifikátu, na základě kterých je možné podepisující osobu při přijímání datových zpráv prostřednictvím elektronické podatelny jednoznačně identifikovat.[26]

Elektronické podatelny přinášejí výhody i občanům. Jsou jednotným oficiálním kontaktním bodem s orgánem veřejné správy a jsou dálkové přístupné.[27]

Elektronický podpis je jedním z nástrojů bezpečné elektronické komunikace. Nutnou podmínkou pro praktické využití elektronické komunikace je nastavení takových postupů, přístupů a principů, které bude možné považovat za rovnocenné běžné papírové agendě. Navíc je nezbytné zakotvit tyto principy v obecně platných a závazných dokumentech, zákonech. Prvním platným zákonem o elektronickém podpisu se stal UTAH Digital Signature act, který vstoupil v platnost roku 1995.[28]

Jednou z klíčových výhod standardizace elektronického podpisu je to, že se jedná o první a víceméně úspěšný pokus o zavádění bezpečné elektronické komunikace v rámci EU, a to nejen na úrovni technologické, ale i v oblasti užití práv a povinností spojených s použitím této technologie.[29]

Český podací ověřovací informační národní terminál, tedy **Czech POINT** je projektem, který redukuje přílišnou byrokracii ve vztahu občan–veřejná správa. V minulosti musel občan navštívit několik úřadů k vyřízení jedné agendy. Czech POINT slouží jako asistované místo výkonu veřejné správy, umožňující komunikaci se státem prostřednictvím jednoho místa tak, aby „obíhala data, ne občan“.

Cílem projektu Czech POINT je vytvořit garantovanou službu pro komunikaci se státem prostřednictvím jednoho univerzálního místa, kde je možné získat a ověřit data z veřejných

[26] BUDIŠ, P. Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi. (2008, s. 21 – 22).
[27] VIDINSKÝ, V., ŠVARCOVÁ, I., BUDIŠ, P., LOEBL, Z., PROCHÁZKOVÁ, B. eGovernment bezpečně. (2008, s. 51).
[28] Tamtéž. (2008, s. 38).
[29] BUDIŠ, P. Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi. (2008, s. 99).

i neveřejných informačních systémů, úředně ověřit dokumenty a listiny, převést písemné dokumenty do elektronické podoby a naopak, získat informace o průběhu správních řízení ve vztahu k občanovi a podat podání pro zahájení řízení správních orgánů. Jde tedy o maximální využití údajů ve vlastnictví státu tak, aby byly minimalizovány požadavky na občany.[30]

Projekt Czech POINT přináší značné ulehčení komunikace se státem. V některých situacích stačí dojít pouze na jeden úřad. V konečné fázi projektu by občan mohl své záležitosti vyřizovat i z domova prostřednictvím internetu.[31]

Celý postup probíhá následovně: Občan se dostaví na pobočku kontaktního místa Czech POINT. Na přepážce příslušný pracovník Czech POINT získá údaje o žadateli a údaje o předmětu jeho zájmu. Je nutno podotknout, že je nutné znát údaje o subjektu nebo předmětu svého zájmu. Pracovník Czech POINT se zabezpečeným kanálem připojí k centrále Czech POINT, prostřednictvím které zadá dotaz a přijme odpověď. Elektronickou odpověď vytiskne, orazítkuje a podepíše. Takto vytvořený ověřený výpis má charakter veřejné listiny.[32]

Na kontaktních místech Czech POINT je poskytován:

- výpis z Katastru nemovitostí,
- výpis z Obchodního rejstříku,
- výpis z Živnostenského rejstříku,
- výpis z Rejstříku trestů,
- přijetí podání podle živnostenského zákona (§ 72),
- žádost o výpis nebo opis z Rejstříku trestů podle zákona č. 124/2008 Sb.,
- výpis z bodového hodnocení řidiče,
- vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů,
- podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH,
- výpis z insolvenčního rejstříku,
- Autorizovaná konverze dokumentů,
- Datové schránky,

[30] VIDINSKÝ, V., ŠVARCOVÁ, I., BUDIŠ, P., LOEBL, Z., PROCHÁZKOVÁ, B. eGovernment bezpečně. (2008, s. 17).
[31] Co je Czech POINT, dostupný z: http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/22.
[32] VIDINSKÝ, V., ŠVARCOVÁ, I., BUDIŠ, P., LOEBL, Z., PROCHÁZKOVÁ, B. eGovernment bezpečně. (2008, s. 17).

- CzechPOINT@office,
- Czech POINT E-SHOP – výpisy poštou.[33]

Datové schránky jsou elektronickou obdobou fyzických poštovních schránek. Komunikující osoby přistupují do schránek pouze bezpečným způsobem na základě průkazné autentizační a autorizační procedury. Datové schránky umožňují užití zaručeného elektronického podpisu přenášených zpráv. Tyto bezpečnostní technologie zajišťují stejnou důvěryhodnost a právní váhu jako doručení do vlastních rukou.[34]

Informační systém datových schránek je informačním systémem veřejné správy ve smyslu zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Je určen k doručování dokumentů mezi orgány veřejné moci navzájem, mezi orgány veřejné moci a právnickými osobami, orgány veřejné moci a podnikajícími fyzickými osobami či fyzickými osobami. Informační systém datových schránek je určen k provádění úkonů od právnických osob, podnikajících fyzických osob nebo fyzických osob směrem k orgánům veřejné moci.

Datová schránka je elektronickým úložištěm, tedy datovým prostorem, kam jsou orgány veřejné moci doručovány datové zprávy, kde jsou prováděny úkony vůči orgánům veřejné moci.

Datová schránka je součástí informačního systému datových schránek, tento je prostředkem zaručené komunikace ve smyslu zákona. Datová schránka je dalším komunikačním kanálem směrem k orgánům veřejné moci, a to s účinností od 1. 7. 2009. Od 1. 1. 2010 se potom datová schránka stává zaručeným komunikačním kanálem pro zasílání faktur a podobných výzev k zaplacení mezi právnickými osobami, fyzickými podnikajícími osobami a fyzickými osobami. Od 1. 7. 2010 potom může být věcný obsah dokumentů vložených do datové schránky libovolný.[35]

Pro fyzické osoby nebo podnikající fyzické osoby je datová schránka nepovinná. Zřízení datové schránky je provedeno bezplatně na žádost fyzické osoby nebo podnikající fyzické

[33] Co poskytuje Czech POINT, dostupný z: http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/23.
[34] BUDIŠ, P. Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi. (2008, s. 25).
[35] Česká pošta, s. p. Informační systém datových schránek – Základní informace. Verze 3.1, červenec 2009.

osoby, a to do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti. Náležitosti žádosti (viz Příloha 1 a 2) jsou následující:

- jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich případné změny,
- rodné příjmení,
- den, měsíc a rok narození,
- místo a okres narození; pokud se fyzická osoba nebo podnikající fyzická osoba narodila v cizině, místo narození a stát, na jehož území se narodila,
- státní občanství, není-li fyzická osoba nebo podnikající fyzická osoba státním občanem České republiky,
- úředně ověřený podpis fyzické osoby nebo podnikající fyzické osoby,
- v případě podnikající fyzické osoby musí být v žádosti dále uvedeno také identifikační číslo ekonomického subjektu, bylo-li přiděleno a místo podnikání, popřípadě sídlo.[36]

Pro právnické osoby je datová schránka povinná. Právnické osobě zapsané v obchodním rejstříku bude datová schránka zřízena automaticky Ministerstvem vnitra, a to bezplatně. Náležitosti žádosti právnické osoby (viz Příloha 3) o zřízení datové schránky jsou tyto:

- Název nebo obchodní firma,
- identifikační číslo ekonomického subjektu, a nebylo-li přiděleno, registrační číslo, evidenční číslo nebo jiný obdobný údaj, byl-li přidělen,
- adresa sídla,
- jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresa pobytu osoby oprávněné jednat jménem právnické osoby,
- stát registrace nebo evidence právnické osoby,
- úředně ověřený podpis osoby oprávněné jednat jménem právnické osoby.[37]

Žádost může být podána osobně nebo poštou na adresu Ministerstva vnitra. Je-li žádost elektronicky vyplněna a posílána přes internet, musí být podepsána zaručeným elektronickým podpisem, který je založen na kvalifikovaném certifikátu akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb. Adresa pro zaslání žádosti je posta@mvcr.cz. Žádosti a oznámení

[36] Informačních systém datových schránek. Dostupné z: http://www.datoveschranky.info/fyzicka-osoba/
[37] Informačních systém datových schránek. Dostupné z: http://www.datoveschranky.info/pravnicka-osoba/

lze podat rovněž na kontaktních místech veřejné správy. K vyřízení žádosti je třeba pouze občanský průkaz.

Ministerstvo zašle do vlastních rukou přístupové údaje k datové schránce bezodkladně po zřízení datové schránky. Datová schránka je zpřístupněna prvním přihlášením, nejpozději však patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů.[38]

2.1.5 Doručování dokumentů orgánů veřejné moci prostřednictvím datové schránky

Datová schránka je pro orgány veřejné moci povinná. Datovou schránku orgánu veřejné moci zřídí ministerstvo bezplatně, a to bezodkladně po jeho vzniku. K identifikaci datové schránky slouží identifikátor. Identifikátor není zaměnitelný s žádným jiným identifikátorem využívaným orgány veřejné moci. Způsob tvorby identifikátoru stanoví ministerstvo vyhláškou.[39]

Umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnou svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě. Dokument, který byl doručen do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k doručenému dokumentu. Nepřihlásí-li se do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument doručen do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty; to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení. Doručení dokumentu do datové schránky má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou.

Úkon učiněný fyzickou osobou, podnikající fyzickou osobou, právnickou osobou nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky

[38] Informačních systém datových schránek. Dostupné z: http://www.datoveschranky.info/fyzicka-osoba/
[39] Informačních systém datových schránek. Dostupné z: http://www.datoveschranky.info/organ-verejne-moci/

má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.[40]

2.2 Ekonomické aspekty datových schránek

Aktivace datové schránky je zdarma. Poplatek za zřízení elektronického podpisu je od 150 Kč. Česká pošta, s. p., jako provozovatel informačního systému datových schránek, dostává od Ministerstva vnitra České republiky na jejich provoz každý měsíc 15 milionů Kč jako tzv. „provozní paušál“. Vedle toho dostává za každou přenesenou datovou zprávu 15,04 Kč bez DPH, respektive 18,048 Kč včetně DPH, a to od státu, z jeho rozpočtové kapitoly pro všeobecnou pokladní správu. Až se počet přenesených zpráv přehoupne přes 33 milionů, klesne cena za jednu přenesenou zprávu na 13,36 Kč bez DPH, respektive 16,032 Kč včetně DPH.

K tomu je ovšem nutné dodat, že datové schránky se dnes využívají ve dvou režimech:

- *Veřejnoprávním* – dle §17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, kdy orgány veřejné moci vykonávají svou veřejnou moc, a dle §18, kdy občané či firmy činí podání vůči orgánům veřejné moci.
- *Soukromoprávním* – dle §18a zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, kdy subjekty jednají v soukromoprávních vztazích, a kdy si mohou například posílat datové zprávy i dvě firmy navzájem.

Za datové schránky se České poště platí „po třech liniích“:

- *Provozní paušál* – v pevné výši 15 milionů Kč měsíčně platí České poště přímo Ministerstvo vnitra České republiky.
- *Objemové zpoplatnění* – podle počtu skutečně přenesených zpráv ve „veřejnoprávním“ režimu, platí České poště stát, z rozpočtové kapitoly všeobecné pokladní správy.
- *Objemové zpoplatnění* – podle počtu skutečně přenesených zpráv v „soukromoprávním“ režimu hradí České poště přímo jejich odesilatelé.

[40]Informačních systém datových schránek. Dostupné z: http: //www.datoveschranky.info/fyzicka-osoba/

Výše popisovaný příspěvek se přitom týká pouze druhé z těchto složek. Pokud jde o první složku, zde se zatím využívají prostředky z fondů Evropské unie, obdobně jako pro další projekty českého e-governmentu: stát hradí jen „spoluúčast“ ve výši 15%, zatímco zbývajících 85% jde ze strukturálních fondů.[41]

[41] Za datové schránky budeme platit, dostupné z: http://www.adsl.cz/archiv/kratke-zpravy/za-datove-schranky-budeme-platit-276.html

3 ORGANIZACE STÁTNÍ SPRÁVY NA ÚSEKU SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Sociální zabezpečení je jedním z nástrojů, jimiž se realizuje sociální politika. Jeho vývoj je zpravidla obrazem sociálně politických úsilí ve společnosti. Hlavní funkcí sociálního zabezpečení je zabezpečení příznivých životních podmínek pro občany, jejichž potřeby nelze z objektivních důvodů zabezpečovat rozdělováním podle pracovního výkonu. Pojem sociální zabezpečení je souhrnné označení pro všechny sociální instituce, které poskytují občanům radu, ochranu, materiální a peněžní plnění, služby a azyl k uspokojení jejich sociálních potřeb. Sociální zabezpečení zahrnuje jednotlivé složky, které se liší způsobem financování, subjekty, které pomoc poskytují a dobou pobírání.[42]

Sociální ochrana má v ČR mnohaletou tradici. Již v roce 1854 byl položen základ pro samostatné hornické pojištění, které existovalo do roku 1948. První osnovy zákonů o sociálním pojištění byly schváleny v roce 1888 (zákony o úrazovém a nemocenském pojištění dělníků) a 1889 (zákon o hornickém bratrském pojištění).

Po první světové válce pochopily české politické síly, že musí zintenzivnit politiku reforem. V roce 1924 byl s účinností od 1. července 1926 odhlasován zákon č. 221/1924 Sb., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří.

Po druhé světové válce byly **fondy sociálního pojištění** zabaveny okupanty nebo znehodnoceny válečným hospodářstvím. Jedním z prvních projevů poválečného demokratického vývoje bylo uzákonění národního pojištění v dubnu 1948. Zákon č. 99/1948 Sb., o národním pojištění zvýšil všechny dávky, zrovnoprávnil do velké míry nároky dělníků a ostatních zaměstnanců a rozšířil důchodové zabezpečení poprvé i na občany samostatně hospodařící.

Hospodářské neúspěchy v 80. letech nutily režim ke střízlivé politice i v oblasti sociálního zabezpečení. K těmto opatřením patří i reforma sociálního zabezpečení z roku 1988, která se však nikterak nedotkla základních systémových nedostatků.

[42] REKTOŘÍK, J. A KOL. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru* (2007, s. 259)

Změna politického systému po roce 1989 a s ní spojená ekonomická reforma vyvolaly potřebu vypracovat scénář sociální reformy, kterým se přihlásila k demokratickým tradicím sociálního pojištění a začal proces systémové restrukturalizace sociálního zabezpečení.[43]

3.1 Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo je monokratický orgán, v jehož čele stojí ministr, jako člen vlády. Ministr řídí ministerstvo, odpovídá za jeho činnost vládě a má pravomoc delegovat určité pravomoci na vedoucí pracovníky ministerstva. Ke své činnosti si ministr zřizuje různé poradní orgány ministerstva, jehož členy jmenuje ministr nejen z řad pracovníků ministerstva, ale i jiných orgánů, podle jejich odbornosti. Vedle základních poradních orgánů ministerstva se zřizují i různé pracovní skupiny. Přestože se jedná o monokratický orgán, projevují se v něm i formy kolektivní práce při řešení zejména koncepčních otázek.[44]

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky bylo zřízeno s účinností od 1. července 1990 zákonem České národní rady č. 203/1990 Sb., o změnách v organizaci a působnosti ministerstev České republiky jako ústřední orgán státní správy České republiky. Jeho působnost je v § 9 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy Československé republiky, ve znění pozdějších předpisů, takto: Ministerstvo práce a sociálních věcí je ústředním orgánem státní správy pro pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce, zaměstnanost a rekvalifikaci, kolektivní vyjednávání, mzdy a jiné odměny za práci, důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění, nemocenské zabezpečení, sociální péči, péči o pracovní podmínky žen a mladistvých, právní ochranu mateřství, péči o rodinu a děti, péči o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc a pro další otázky mzdové a sociální politiky.[45]

Ministra (v době úřednické vlády byl ministrem práce a sociálních věcí České republiky JUDr. Petr Šimerka, od 13. 7. 2010 je jím Dr. Ing. Jaromír Drábek) jmenuje na návrh předsedy vlády prezident republiky. Prezident ho také odvolává, jestliže to předseda vlády navrhne.

[43] Tamtéž. (2007. s. 261-262).
[44] HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Základy organizace veřejné správy v ČR.* (2008. s. 36).
[45] Důvod a způsob založení povinného subjektu, dostupný z: http://www.mpsv.cz/cs/3359.

Ministerstva se při své činnosti řídí ústavními zákony, zákony, podzákonnými právními předpisy a usneseními vlády. Zpracovávají koncepce rozvoje svěřených odvětví a řeší základní otázky, které předkládají vládě. Připravují návrhy zákonů a jiných právních předpisů týkajících se věcí, které patří do jejich působnosti. V rámci své nařizovací pravomoci mohou na základě zákona a v mezích zákona vydávat právní předpisy, které se označují jako vyhlášky.

Ministerstva nebo i další ústřední správní úřady mají právo zavazovat uvnitř systému státní správy nižší správní úřady a subjekty, na které byl výkon státní správy přenesen vydáváním tzv. vnitřních předpisů nebo služebních příkazů.[46]

3.2 Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení je největší a zcela výjimečnou finančně správní institucí státní správy České republiky. Spravuje věci téměř 8 milionů pojištěnců, z toho je více než 2,5 milionu důchodců. Vyplácí přes 3 miliony důchodů a také nemocenské dávky.

Do státního rozpočtu přispívá Česká správa sociálního zabezpečení víc než 35 %. Jde o peníze, které pravidelně vybírá na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti.

Kromě důchodového a nemocenského pojištění má Česká správa sociálního zabezpečení na starosti i lékařskou posudkovou službu. Plní také úkoly vyplývající z mezistátních úmluv o sociálním zabezpečení a podle koordinačních nařízení Evropské unie je styčným orgánem vůči zahraničním institucím pro peněžité dávky v nemoci a mateřství, důchody a peněžité dávky v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání.[47]

Česká správa sociálního zabezpečení má celkem 92 pracovišť po celé České republice. Všechna poskytují služby z oblasti sociálního zabezpečení v působnosti České správy sociálního zabezpečení. Sociální systém České republiky přitom funguje na principu

[46] HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Základy organizace veřejné správy v ČR* (2008. s. 36)
[47] Česká správa sociálního zabezpečení, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/.

solidarity, kdy mladí svými platbami pomáhají starým, zdraví zase nemocným. Obdobné systémy jsou zavedeny ve všech vyspělých zemích Evropy.[48]

Česká správa sociálního zabezpečení je samostatnou rozpočtovou organizací podřízenou Ministerstvu práce a sociálních věcí. Byla ustavena, s účinností od 1. září 1990, zákonem České národní rady č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, kterým byl novelizován zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů Československé republiky v sociálním zabezpečení. Česká správa sociálního zabezpečení fakticky vznikla sloučením Úřadu důchodového zabezpečení v Praze, České správy nemocenského pojištění a Správy nemocenského pojištění Svazu českých a moravských výrobních družstev.

Česká správa sociálního zabezpečení jako orgán státní správy vykonává působnost v oblasti sociálního zabezpečení (důchodového a nemocenského pojištění) a lékařské posudkové služby. Kompetence České správy sociálního zabezpečení jsou upraveny zákonem České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Podle koordinačních nařízení Evropské unie je Česká správa sociálního zabezpečení styčným orgánem vůči zahraničním institucím pro peněžité dávky v nemoci a mateřství, důchody a peněžité dávky v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání.

Česká správa sociálního zabezpečení spolupracuje při zajišťování svých úkolů s ostatními orgány státní správy a organizacemi a dalšími subjekty, které se podílejí na provádění sociálního zabezpečení v České republice nebo vykonávají jiné činnosti s touto oblastí bezprostředně související. Česká správa sociálního zabezpečení ve výše uvedených oblastech spolupracuje zejména s:

- Orgány sociálního zabezpečení ministerstva obrany, ministerstva vnitra a ministerstva spravedlnosti, vzájemné předávání podkladových materiálů a výplat některých důchodů,
- ministerstvem zdravotnictví (ve věcech lékařské posudkové služby), Všeobecnou zdravotní pojišťovnou (ve věcech lékařské posudkové služby,

[48] Pracoviště České správy sociálního zabezpečení, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/pracoviste/.

údaje o zániku nároku na některé druhy důchodů) a dalšími zdravotními pojišťovnami,

- ministerstvem financí ve věcech rozpočtových prostředků, zřizování nových účtů,
- peněžními ústavy (výplata důchodů na účty), především s Českou národní bankou, která vede účty ústředí České správy sociálního zabezpečení a krajským správám sociálního zabezpečení,
- státním podnikem Česká pošta, který zajišťuje většinu hotovostních výplat důchodů,
- zdravotnickými zařízeními při posuzování zdravotního stavu a zajišťování výplat důchodů do těchto zařízení,
- fyzickými a právnickými osobami při plnění úkolů v oblasti sociálního zabezpečení a lékařské posudkové služby.

V rámci legislativního procesu a přípravy koncepce sociálního zabezpečení spolupracuje Česká správa sociálního zabezpečení se členy příslušných výborů Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky. Při mezirezortních připomínkových řízeních České správy sociálního zabezpečení spolupracuje i s dalšími ústředními orgány státní správy České republiky.[49]

3.3 Okresní správa sociálního zabezpečení

Okresní správy sociálního zabezpečení jsou územní organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení, které se podílejí ve vymezených oblastech na realizaci sociálního pojištění v okruhu své působnosti. Ředitele Okresní správy sociálního zabezpečení jmenuje a odvolává ředitel České správy sociálního zabezpečení. Okresní správy sociálního zabezpečení zabezpečují informační servis pro klienty.

Organizační struktura okresních správ sociálního zabezpečení:

- **Odbor sociálního pojištění** v rámci územní působnosti příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení koordinuje a usměrňuje provádění sociálního pojištění. Odbor poskytuje odbornou pomoc občanům i organizacím ve věcech

[49] Profil organizace, dostupný z: www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/.

důchodového pojištění a všem subjektům ve své působnosti ve věcech s mezinárodním prvkem. Mimo jiné činnosti, které zabezpečuje a mezi které patří např. vedení stanovené evidence subjektů pojištění, také sepisuje a dokladuje žádosti o dávky, případně o úpravu dávek důchodového pojištění, vyřizuje dotazy občanů týkající se všeobecných informací o dávkách v působnosti České správy sociálního zabezpečení a podává informace týkající se aplikace práva sociálního zabezpečení Evropského společenství a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. Odbor také rozhoduje v dávkových a jiných než dávkových věcech nemocenského pojištění, připravuje podklady pro výplatu dávek nemocenského pojištění, zpracovává činnosti spojené se vznikem, trváním a ukončením pojistného poměru jednotlivých subjektů nemocenského pojištění, rozhoduje o nároku na dávky nemocenského pojištění s mezinárodním prvkem, vykonává činnosti v oblasti evidence práce neschopných, na základě posudků lékařů lékařské posudkové služby vydává příslušná rozhodnutí. Odbor dále vykonává činnosti v oblasti pojistného a nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných.

- **Odbor výběru pojistného** v rámci územní působnosti příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení koordinuje a usměrňuje provádění sociálního pojištění. Odbor zejména sleduje dodržování platební povinnosti povinných subjektů v sociálním zabezpečení a vystavuje výkazy nedoplatků organizacím a malým organizacím, připravuje podklady pro rozhodnutí o povolení splátek pojistného a penále, provádí jejich účtování a sledování správnosti úhrad, účtuje předpisy a platby všech vykonatelných titulů, provádí měsíční a roční účetní závěrku příjmového účtu pojistného a dávkového výdajového účtu, zabezpečuje vrácení přeplatků na pojistném jednotlivých plátců, zajišťuje výplatu dávek nemocenského pojištění a zabezpečuje vrácení přeplatku na dávce nemocenského pojištění.
- **Oddělení kontroly** v rámci územní působnosti příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení koordinuje a usměrňuje provádění sociálního pojištění. Odbor zejména kontroluje vznik a zánik pojistného poměru, plnění úkolů malé organizace a organizace v provádění nemocenského pojištění, vedení příslušných evidencí a dokumentace z oblasti sociálního pojištění a plnění povinností subjekty sociálního pojištění uložených příslušnými právními předpisy.

- **Oddělení vnitřní správy** připravuje a předkládá požadavky na nákup kancelářského materiálu, na nákup drobného majetku a provedení služeb, předkládá potvrzení o skutečnosti, že objednané služby byly provedeny v požadovaném rozsahu a kvalitě, připravuje podklady pro zúčtování se zaměstnanci (stravenky, telefonické hovory, škody) a vyúčtování pracovních cest, připravuje a předává údaje potřebné pro změny v evidenci veškerého hmotného majetku a jeho inventarizaci, převody a vyřazení z evidence, připravuje a předává údaje potřebné pro oblast plánování rozpočtu a přípravu ekonomických rozborů, připravuje a předává údaje potřebné pro zajištění výkonu personální a mzdové agendy zaměstnanců Okresní správy sociálního zabezpečení, atd.[50]

3.3.1 Pojem sociální zabezpečení

Historickými předchůdci pojmu sociální zabezpečení byly pojmy chudinská péče, sociální správa a sociální péče. Všechny pojmy jsou produktem stavu evropské společnosti v XVI. století až do 1. světové války.

Pojmem chudinská péče se rozumí soustava komunálních a státních opatření na pomoc chudým, jimiž nejprve obec a pak stát navázal na církevní filantropickou charitu v době, kdy feudalismus přecházel do své poslední, tržní fáze a chudých velmi rychle přibývalo.[51]

Pojem sociální zabezpečení používá soudobá legislativa v různém rozsahu. Zatímco zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení zahrnuje pod tento pojem pro účely organizačního uspořádání k jeho provádění důchodové pojištění, zvýšení důchodu pro bezmocnost nemocenské pojištění zaměstnanců a osob postavených jim v tomto pojištění naroveň a nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných, pak zákon o pojistném na sociální zabezpečení pro účely vymezení rozsahu pojistného na sociální zabezpečení zahrnuje pod pojem sociálního zabezpečení nemocenské pojištění a důchodové pojištění a zákon o sociálním zabezpečení zahrnuje do rozsahu sociálního zabezpečení důchodové

[50] Okresní správy sociálního zabezpečení, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/organizacni-struktura/okresni-spravy-socialniho-zabezpeceni.htm
[51] TRÖSTER, P. A KOL. *Právo sociálního zabezpečení* (2005, s. 1)

zabezpečení, z něhož se poskytuje již jen zvýšení důchodu pro bezmocnost, sociální péči a nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných.[52]

Subjekty právních vztahů sociálního zabezpečení jsou nositelé práv a povinností, které jsou obsahem těchto vztahů. Subjekty právních vztahů sociálního zabezpečení jsou na jedné straně orgány sociálního zabezpečení a na straně druhé fyzické osoby. V některých právních vztazích sociálního zabezpečení vystupují i další subjekty. Základní úlohou orgánů sociálního zabezpečení je rozhodování o nároku a výši dávek sociálního zabezpečení, poskytování těchto dávek a realizace jejich výplaty. V rámci své rozhodovací činnosti předepisují orgány sociálního zabezpečení také k úhradě přeplatky na dávkách sociálního zabezpečení při splnění podmínek právní odpovědnosti vyplývající ze vztahů sociálního zabezpečení a rozhodují o uplatnění sankcí, jakými jsou pokuty nebo penále.[53]

Základní sociální události v právu sociálního zabezpečení:

- *Nemoc* – porucha zdraví je základní sociální událostí, při níž dochází k velkému sociálnímu zásahu do života člověka. Jedná se o podstatné omezení nebo dokonce úplnou nemožnost pracovní činnost na určitou dobu nebo na trvalo. Léčením nemoci vznikají postiženému velké náklady, které se stávají součástí jeho životních potřeb. Občané mají na základě zdravotního pojištění právo na poskytnutí zdravotní péče a na zdravotní pomůcky**.**
- *Pracovní neschopnost* – porucha zdraví může mít u subjektu, který vykonává určitou výdělečnou činnost, za následek nemožnost výkonu této výdělečné činnosti po dobu jeho pracovní neschopnosti. Ztráta pracovní schopnosti se projeví ve ztrátě na výdělku. Po dobu, kdy subjekt nekoná práci, nevzniká mu nárok od zaměstnavatele na mzdu, což má dopady v sociální oblasti na životní úroveň a zajištění samotných základních životních potřeb zaměstnance i spolužijících osob. Pracovní neschopnost je sociální událost způsobená nemocí nebo úrazem, která občanovi brání ve výkonu dosavadního zaměstnání.
- *Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav* – v případě, že občan trpí poruchou zdraví, vzrůstají jeho životní náklady spojené s existencí zdravotního postižení a s jejím léčením v závislosti na závažnosti tohoto zdravotního postižení a na délce jeho trvání. Míra zdravotního postižení také snižuje možnost pracovní činnosti.

[52] Tamtéž. (2005, s. 313 - 314)
[53] Tamtéž. (2005, s. 90 - 91)

- *Invalidita* – pokud porucha zdraví neumožňuje nebo ztíží výkon pracovní činnosti postiženého, vzniká mu tímto především nárok na poskytnutí pracovního volna a zabezpečení z nemocenského pojištění z důvodu dočasné pracovní neschopnosti. V případě, že takovýto nepříznivý zdravotní stav trvá dlouhodobě a není v dohledné době naděje na opětovný výkon práce, není možné řešit sociální situaci poškozeného provizorním způsobem, ale je třeba přispívat na jeho životní potřeby dlouhodobě. Pokud tak vlivem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla znatelně schopnost soustavné výdělečné činnosti postiženého, označujeme tento stav jako invaliditu.
- *Těhotenství a mateřství* – v případě těhotenství a mateřství je snahou společnosti prostřednictvím právních norem zajistit matce co nejvyšší ochranu a vytvořit tak podmínky k narození dítěte a následné péči o něj. V době pokročilého těhotenství a v době péče o dítě po porodu není možné, aby žena dále pracovala vzhledem ke svému zdraví a k biologickým zájmům dítěte. Po dobu, kdy je dítě nejvíce závislé na matce z hlediska příjmu potravy, tak ztrácí matka příjem za vykonávanou práci a je v zájmu společnosti poskytnout jí finanční podporu v rámci sociálního zabezpečení. Matka získává nárok na peněžitou pomoc v mateřství, dávku nemocenského pojištění, jejíž výše do určité míry odpovídá výši pojistného matky jako účastnice nemocenského pojištění. Po uplynutí doby, kdy je dítě nejvíce biologicky závislé na matce, je třeba ženě nebo muži umožnit, aby dále pečovali o své dítě až do jeho vyššího věku. Osobní péče o dítě poskytovaná rodiči má za následek ztrátu příjmu z výdělečné činnosti. Tuto finanční ztrátu je třeba do určité míry kompenzovat a dále zajistit této osobě návrat k výkonu původní výdělečné činnosti.
- *Nezaopatřenost dítěte* – tato sociální událost je dlouhodobého charakteru a má za následek, že nezaopatřené dítě samo nezískává prostředky k vlastní obživě, neboť svou aktivitu věnuje na vzdělávání. Touto činností u dítěte více stoupají náklady na osobní potřeby. Nezaopatřenost dítěte můžeme charakterizovat jako sociální událost, jež zatím z dále uvedených důvodů neumožňuje dítěti získávat prostředky na uspokojení životních podmínek prací. Právní předpisy omezují dobu trvání této nezaopatřenosti nejen na trvání sociální události, ale časově, a to na 26. rok věku dítěte. Podpora ze strany státu není vázána pouze na splnění sociální události spočívající v nezaopatřenosti dítěte. Ke vzniku nároku na zaopatření je tak třeba, aby nastala ještě další sociální událost. Rodiny s nezaopatřenými dětmi získávají nárok

na dávku státní sociální podpory pouze tehdy, pokud příjem v rodině nedosahuje výše požadované zákonem o státní sociální podpoře, poměřované vzhledem k životnímu minimu rodiny. Za těchto předpokladů vzniká rodiči nárok na přídavek na dítě a sociální příplatek.

- *Dosažení určitého věku* – sociální zabezpečení vychází z předpokladu, že každá životní etapa člověka, měřitelná jeho věkem, je do jisté míry vhodná k určitým činnostem. Pracovní právo stanoví dobu trvání mateřské a následně rodičovské dovolené nejdéle do 3 let věku dítěte, pokud ovšem chce rodič pečovat o dítě déle, může pobírat rodičovský příspěvek až do 4 let, v případě nepříznivého zdravotního stavu dítěte až do 7 let jeho věku. Další etapa je věnována přípravě dítěte na budoucí povolání a je podle zákona o státní sociální podpoře ohraničena 26. rokem věku dítěte. Nastane-li sociální událost spočívající v dosažení tohoto věku dítěte, dochází k zániku právního vztahu, v jehož důsledku jsou poskytovány některé dávky státní sociální podpory nebo důchodového pojištění. Od této hranice nastává nejdelší etapa života člověka, která je určena zejména k výkonu pracovní činnosti. Tato životní etapa je ohraničena dosažením důchodového věku. Princip důchodového pojištění je koncipován tak, aby při dosažení určitého věku nemusel již občan získávat prostředky na zajištění základních životních potřeb prací a získal tak prostředky ze systému, do něhož přispíval formou pojistného procentuální částkou ze svého výdělku. Uplatňuje se zde mezigenerační solidarita občanů výdělečně činných s občany v důchodovém věku.
- *Smrt* – smrt je sociální událost, při níž zaniká existence člověka, subjektu právního vztahu sociálního zabezpečení. Poskytování dávek je zcela vázáno na fyzickou osobu, která má na dávku nárok, a její smrtí zaniká potřeba dávky poskytovat. V případě smrti manžela/manželky má vdova/vdovec po určitou dobu nárok na vdovský/vdovecký důchod. Smrtí člověka dochází k podstatnému zhoršení sociální situace i u jeho nezaopatřeného dítěte, které není biologickým potomkem zemřelého, ale na základě právního vztahu bylo mezi nimi vybudováno pouto, které právní předpisy staví na roveň vztahu rodiče a dítěte. Vzhledem k situaci, že nezaopatřené dítě si nemůže z důvodu přípravy na budoucí povolání získávat prostředky na saturaci životních potřeb prací, je důvodné poskytnout mu ze systému důchodového pojištění finanční pomoc ve formě sirotčího důchodu. Za osobu, která měla k zemřelému určitý blízký vztah, můžeme považovat i osobu, která vypravila pohřeb. Plněním této

morální povinnosti vznikají určité finanční náklady, na které společnost přispívá ve formě pohřebného ze systému státní sociální podpory.

- *Nedostatečný příjem* – životní úroveň jednotlivce se nejsnáze zjišťuje prostřednictvím jeho měsíčních příjmů sloužících k uspokojování jeho potřeb. Při posuzování výše příjmů jednotlivce je třeba zhodnotit, zda tato osoba není v situaci, kdy nemůže uspokojovat své základní životní potřeby a ocitá se ve stavu hmotné nouze. Nastává tak sociální událost, kterou můžeme podřadit pod nedostatečný příjem. Pak náleží občanovi za předpokladu, že si nemůže zvýšit příjem vlastním přičiněním, dávka sociální péče.[54]

3.3.2 Financování sociálního zabezpečení

Financování sociálního zabezpečení je založeno na kombinaci principu solidarity a principu zásluhovosti. V rámci reforem sociálního zabezpečení je snaha posilovat princip zásluhovosti.[55]

Rozeznáváme dva základní systémy financování sociálního zabezpečení:

- *Průběžné financování* - tento systém financování je založen na tom, že z běžných veřejných příjmů daného rozpočtového roku se financují běžné výdaje na sociální zabezpečení. Je tudíž založen na mezigeneračním přerozdělování. Občan v produktivním věku platí ze svých příjmů povinné sociální pojištění a zdravotní pojištění a daně, ze kterých se financují nejen jeho potřeba, ale potřeby občanů, a to i jiné generace (např. zdravotní péče dětí a důchodců, starobní důchody apod.).

  Zdrojem financování jednotlivých druhů dávek sociálního zabezpečení jsou povinné příspěvky na sociální zabezpečení od občanů, upravované zákonem, povinné veřejné zdravotní pojištění a daně. Při průběžném financování sociálního zabezpečení je důležitá rovnováha mezi příjmy a výdaji. Tento systém financování sociálního zabezpečení je v posledních letech předmětem stále četnějších kritik, neboť je finančně nákladný. Zároveň dostatečně nemotivuje občany k úsporám na důchod. Průběžný systém financování sociálního zabezpečení vyžaduje ve většině zemí v posledních letech značné finanční prostředky ze státního rozpočtu. Vzniká

[54] Tamtéž. (2005, s. 78 - 86)
[55] PEKOVÁ, J. *Veřejné finance* (2008, s. 265)

nerovnováha mezi příjmy a výdaji. Vysoký růst sociálních výdajů je jedním z důvodů deficitnosti veřejných rozpočtů, zejména státního rozpočtu.

Hlavní příčiny problémů průběžného financování sociálního zabezpečení je stárnutí obyvatel, potřeba valorizace dávek sociálního zabezpečení v důsledku inflace, růst nákladů institucí, které poskytují sociální služby, tlak na růst povinných příspěvků na sociální zabezpečení, nízká tvorba nových pracovních míst, malé domácí úspory a vládní populismus, populismus politických stran.

- *Fondové financování* – tento systém financování sociálního zabezpečení je založen na tvorbě, rozdělování a používání kapitalizovaného fondu sociálního zabezpečení u pojišťoven na principu pojišťovacím. Využívá individuální sociální pojištění s prvky soukromého pojištění, možnosti individuálního spoření zejména na stáří, kdy si pojištěnci vytvářejí pomocí pojišťovacího systému kapitálové rezervy na své vlastní důchody. Tyto fondy jsou vytvářeny z individuálních příspěvků pojištěnců. Občan má zpravidla svobodu rozhodování, do kterého fondu bude své finanční prostředky spořit. Má svůj individuální účet. Na principu ekvivalence a zásluhovosti pak čerpá své naspořené finanční prostředky.

  Pojišťovny jako správci těchto fondů s finančními prostředky hospodaří tak, aby je zhodnotily. Zhodnocování vložených finančních prostředků není bez rizika. Proto je tento systém nákladnější na vytváření rezerv. Poněvadž určené pojišťovny jako správci těchto fondů spravují úspory pojištěnců, ve většině zemí má stát dozor nad hospodařením s těmito finančními prostředky. Zákonem jsou zpravidla vymezeny způsoby zhodnocování finančních prostředků vložených pojištěnci. Většinou jde o spolehlivé formy finančního investování a zhodnocování vložených prostředků od pojištěnců, a to především do nerizikových cenných papírů, tzn. zejména do státních dluhopisů.[56]

3.4 E-komunikace v podmínkách správy sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení umožňuje svým klientům zasílat vybrané formuláře elektronicky. Jedná se o tzv. e-Podání, které lze uskutečnit prostřednictvím sítě Internet ve formalizovaném XML formátu. Data jsou prostřednictvím komunikačních kanálů předávána České správě sociálního zabezpečení do jejich informačních systémů k dalšímu

[56] Tamtéž. (2008, s.268 - 272)

zpracování. Klient České správy sociálního zabezpečení se musí k elektronickému podávání (e-Podání) zaregistrovat na místně příslušné správě sociálního zabezpečení. Výjimkou je podání Přehledu OSVČ, které je možné zaslat bez registrace.

Mezi výhody e-Podání patří zejména dostupnost 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, automatická odezva (informace o přijetí/zamítnutí e-Podání), možnost okamžité opravy a opětovného zaslání e-Podání, odpadá nutnost tisku údajů do předtištěných tiskopisů nebo tisku celých formulářů a jejich následné zasílání na správu sociálního zabezpečení, vysoká míra zabezpečení přenosu dat.

U elektronického podání na České správě sociálního zabezpečení je kladen důraz na tyto základní bezpečnostní cíle elektronické komunikace:

- *Bezpečnost,*
- *integrita a*
- *oprávněnost na základě registrace k elektronickému podávání.*[57]

V roce 2010 je pro ošetřující lékaře a zdravotnická zařízení nově zavedeno elektronické podání Hlášení pracovní neschopnosti.

Elektronické podání Hlášení pracovní neschopnosti

Moderní, rychlou a výhodnou službu představuje pro ošetřující lékaře a nemocnice nový projekt České správy sociálního zabezpečení zavedení elektronického hlášení o vzniku, změně režimu a ukončení dočasné pracovní neschopnosti, tzv. e-Podání hlášení pracovní neschopnosti.

Česká správa sociálního zabezpečení má zájem o to, aby se podpora pro e-podání hlášení pracovní neschopnosti stala postupně součástí existujících lékařských a nemocničních softwarových aplikací. V praxi to znamená, že lékaři, kteří budou mít upravené svoje softwary, či jiné odborné aplikace, mohou bez problémů začít využívat tuto efektivní službu. Dosud zasílají ošetřující lékaři České správě sociálního zabezpečení uvedené hlášení poštou.

[57] e-Podání, dostupný z: www.cssz.cz/cz/e-podani.

Tato elektronická forma komunikace přinese jednoznačně lékařům zjednodušení administrativy. Pro ošetřující lékaře, kteří se k elektronickému předávání hlášení pracovní neschopnosti zaregistrují a rozhodnou se je využívat, představuje snížení nákladů i úsporu času na pořízení a zasílání I. a II. dílu Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti a Hlášení ošetřujícího lékaře příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Zapojením co největšího počtu lékařů do elektronické výměny se zrychlí komunikace a následně i vyřizování a poskytování dávek nemocenského pojištění.

Od poloviny října 2010 je možné vyzkoušet příjem elektronických hlášení přímo v pilotním provozu. Zapojit se do něj mohou lékaři, jejichž aplikační software elektronickou komunikaci bude podporovat.[58]

Česká správa sociálního zabezpečení zahájila projekt elektronizace hlášení o vzniku, změně režimu a ukončení dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícími lékaři. Tato službě umožní lékařům formou datové věty elektronicky předávat formuláře:

- *I. díl – Hlášení o vzniku dočasné pracovní neschopnosti,*
- *II. díl – Ukončení dočasné pracovní neschopnosti,*
- *hlášení ošetřujícího lékaře.*

Datová věta hlášení pracovní neschopnosti, tzv. e-Podání, může obsahovat 1 – 1 500 formulářů. Jedno e-Podání hlášení pracovní neschopnosti může obsahovat všechny nebo jen některé druhy formulářů, není třeba mít zvláštní podání pro I. díl, II. díl a Hlášení ošetřujícího lékaře. V případě odeslání nesprávných údajů, které postoupí na Českou správu sociálního zabezpečení do zpracování, bude možné poslat opravný formulář.

Česká správa sociálního zabezpečení umožní zasílání hlášení pracovní neschopnosti prostřednictvím dvou kanálů. Pro zasílání e- Podání hlášení pracovní neschopnosti Česká správa sociálního zabezpečení zpřístupní dva kanály:

- *Informační systém datových schránek,*
- *veřejné rozhraní pro e-Podání (VREP).*

Kanál informační systém datových schránek:

[58] Nová služba lékařům, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2010/2010-10-cssz-nabizi-lekarum-novou-sluzbu---zapojeni-do-elektronicke-vymeny-informaci.htm.

- Zabezpečení komunikace http pomocí SSL/TLS.
- Podání musí být zasláno do datové schránky vyhrazené pro e-Podání.
- Na žádné z polí informačního systému datových schránek nejsou v souvislosti se zasláním hlášení pracovní neschopnosti kladeny žádné požadavky. Lze tedy zaslat manuálně přes webový portál či přes WS ISDS.
- Příloha datové zprávy musí být právě jedna a v definovaném formátu XML (může obsahovat více formulářů).
- Je nutné stáhnout a zpracovat odpověď. Odpověď je samostatná zpráva, v poli „věc" obsahuje informační systém datových schránek ID původní zprávy. Odpověď má právě jednu přílohu ve formátu GovTalk s informacemi o zpracování.
- Není vyžadován zaručený elektronický podpis, je možné ho používat (jen u formátu GovTalk).

Kanál veřejné rozhraní pro e-Podání:

- Zabezpečení komunikace http pomocí SSL/TLS.
- Rozhraní implementující podávací a dotazovací protokol GovTalk.
- Povinné šifrování pro příjemce (Českou správu sociálního zabezpečení).
- Je povinně vyžadován elektronický podpis/značka na základě kvalifikovaného certifikátu.
- Podepsaná časová značka veřejného rozhraní pro e-Podání.[59]

Služba e-Podání hlášení pracovní neschopnosti postupně plně nahradí dnešní zasílání papírových formulářů.

Předpoklady pro využívání služby ošetřujícím lékařem:

- Připojení na internet,
- registrace k elektronickému předávání hlášení pracovní neschopnosti na místně příslušné správě sociálního zabezpečení,
- software používaný lékařem rozšířený pro e-Podání hlášení pracovní neschopnosti, který umožní tvorbu datové věty hlášení pracovní neschopnosti,

[59] e-Podání Hlášení pracovní neschopnosti, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-hlaseni-pracovni-neschopnosti/.

- využití Informačního systému datových schránek, tj. speciální datové schránky České správy sociálního zabezpečení pro elektronická podání nebo tzv. Veřejného rozhraní pro e-Podání.

Registraci budou provádět kontaktní pracovníci na příslušné správě sociálního zabezpečení.
Při registraci bude lékařem nebo jím pověřenou osobou:

- vyplněn formulář Žádost o identifikační číslo pro e-Podání s údaji potřebnými pro registraci,
- převzato nově přidělené identifikační číslo pro e-Podání,
- předán identifikátor datové schránky, ze které bude zasíláno hlášení pracovní neschopnosti,
- předána Veřejná část kvalifikovaného certifikátu, respektive sériové číslo certifikátu a vystavitele.

Z lékařského softwaru bude nutné postupně vytisknout díly Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti pro pacienta a zaměstnavatele, které nejsou předmětem e-Podání (dočasná pracovní neschopnost díly II, III, IV, V).[60]

[60] Informace pro ošetřující lékaře, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-informace-pro-osetrujici-lekare-sluzbe-HPN.

4 ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE NA ÚROVNI OKRESNÍ SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Oblast elektronických komunikací je s veřejnou správou svázána nejen z hlediska regulace, ale také z hlediska využití. V dnešní době neexistuje orgán veřejné správy, který by nebyl napojen na sítě elektronických komunikací.[61]

V současné době jsou informační a komunikační technologie nezbytným pomocníkem člověka i v prostředí veřejné správy, kdy umožňují rychlejší vyřizování jeho zákonných nároků. Lidem, kteří informační a komunikační technologie využívají, odpadají starosti s frontami na úřadech a mohou si své záležitosti vyřizovat v pohodlí domova 7 dní v týdnu, 24 hodin denně. Každým rokem elektronických služeb přibývá. Česká správa sociálního zabezpečení patří k průkopníkům v této oblasti ve státní správě. Byla vůbec první organizací, která umožnila lidem elektronicky podávat dokumenty prostřednictvím Portálu veřejné správy.[62]

4.1 Charakteristika okresu Přerov

Přerovsko leží v samém středu Moravy v oblasti soutoku řek Moravy a Bečvy. Okres Přerov se rozprostírá na jihovýchodě Olomouckého kraje a na západě sousedí s okresy Olomouc a Prostějov. Na východě má okres Přerov společnou hranici s okresem Nový Jičín z Moravskoslezského kraje a s okresy Vsetín a Kroměříž z kraje Zlínského.

Celkovou rozlohou 884 km^2 se řadí na třetí místo mezi 5 okresy Olomouckého kraje (Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk). Na celkové ploše Olomouckého kraje se okres Přerov podílí 18 %. Část okresu tvoří úrodná rovinatá Haná, která přechází pozvolna v Moravskou bránu, střeženou z obou stran pahorkatinami Oderských vrchů. Z celkové rozlohy zaujímá zemědělská půda 68,5 %, podíl orné půdy na celkové rozloze je 56,4 %. Významnou část výměry kraje tvoří lesní půda (téměř 20 %).

[61] LIDINSKÝ, V., ŠVARCOVÁ, I., BUDIŠ, P., LOEBL, Z., PROCHÁZKOVÁ B. *eGovernment bezpečně*. (2008. s. 30).
[62] Výroční zpráva České správy sociálního zabezpečení 2005.

Přerovsko je bohaté na přírodní a kulturní památky. Lze zde najít malebné prostředí rybníků a jezer u Tovarova, lesnaté části kolem hradu Helfštýn, lázně v Teplicích nad Bečvou, známé Zbrašovské aragonitové jeskyně a nejhlubší propast v České republice (-224,5 m) v okolí Hranic na Moravě i nejstarší muzeum Jana Amose Komenského v Přerově.

Přerovsko je taktéž důležitou železniční a silniční křižovatkou. Celá oblast je protkána množstvím značených turistických a cykloturistických tras.

Okres Přerov má k 31. 12. 2010 133 932 obyvatel. Z toho je 68 360 žen a 65 572 mužů (viz Obr. 4.1). Nezaměstnanost obyvatelstva v přerovském regionu patří stále k nejvyšší v ČR, k 31. 1. 2011 činí 13,66 %.[63]

Obr. 4.1 Struktura obyvatel v okrese Přerov podle pohlaví

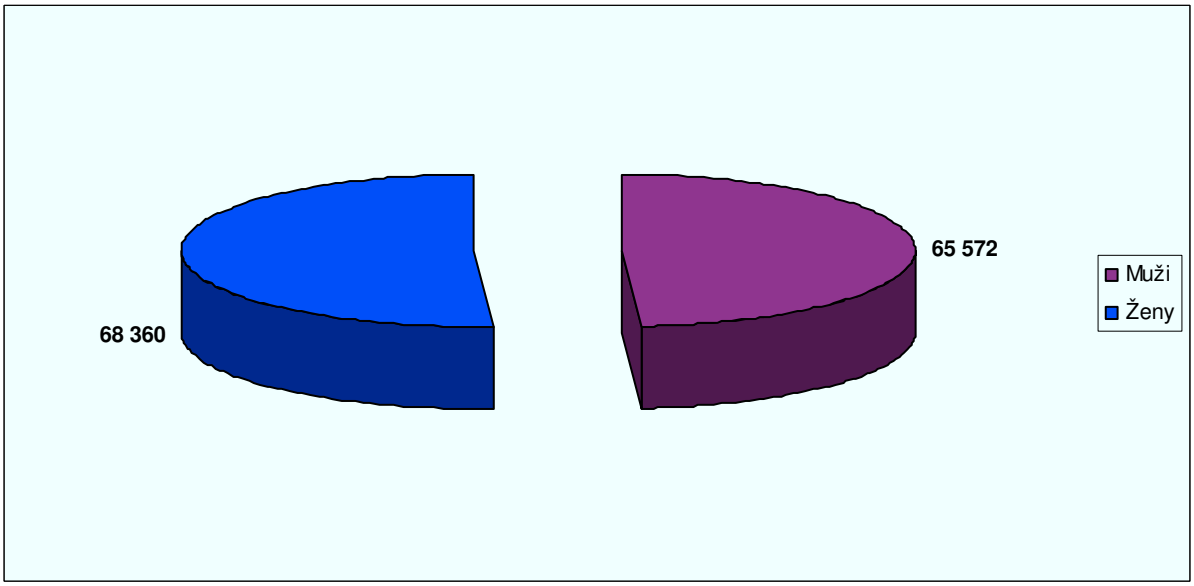

Zdroj: http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/casove_rady_okresu_prerov. Vlastní zpracování.

4.2 Okresní správa sociálního zabezpečení Přerov

Okresní správy sociálního zabezpečení byly ustanoveny dnem 1. září 1990 na základě zákona č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

[63] Okres Přerov, dostupný z: www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_prerov.

Okresní správy sociálního zabezpečení jsou územní organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení, které se podílejí ve vymezených oblastech na realizaci sociálního pojištění v okruhu své působnosti. Ředitele Okresních správ sociálního zabezpečení jmenuje a odvolává ředitelka České správy sociálního zabezpečení. V současné době stojí v čele OSSZ Přerov paní ředitelka.[64][65]

Okresní správa sociálního zabezpečení Přerov zajišťuje informační servis pro klienty. Má 6 odborů, každý z těchto odborů má svého vedoucího (viz Příloha 4).

Okresní správa sociálního zabezpečení Přerov, stejně jako ostatní Okresní správy sociálního zabezpečení, v rámci své působnosti plní především tyto hlavní úkoly:

- rozhoduje v prvním stupni ve věcech nemocenského pojištění a ve věcech důchodového pojištění,
- posuzuje zdravotní stav a zdravotní schopnost občanů v rozsahu vymezeném příslušným právním předpisem a vydává o tom příslušné posudky,
- kontroluje plnění povinností občanů a zaměstnavatelů ve stanovených oblastech sociálního zabezpečení a plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- provádí kontrolu posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění a dodržování režimu dočasně práce neschopných pojištěnců,
- provádí nemocenské pojištění osob určených příslušným právním předpisem a vyplácí těmto osobám dávky nemocenského pojištění,
- rozhoduje o ukládání pokut občanům, zaměstnavatelům, případně dalším subjektům za nesplnění nebo porušení povinností stanovených příslušným právním předpisem,
- sepisuje žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených příslušným právním předpisem,
- provádí řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, rozhoduje o tomto pojistném a vybírá jej,

[64] Bc. Věra Stopková
[65] Okresní správy sociálního zabezpečení, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/organizacni-struktura/okresni-spravy-socialniho-zabezpeceni.htm.

- opatřuje a předkládá České správě sociálního zabezpečení na její žádost podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek dávek důchodového pojištění**,**
- předkládá České správě sociálního zabezpečení údaje potřebné k vytváření a vedení příslušných informačních systémů sociálního zabezpečení**,**
- vede příslušnou statistiku a účetní evidenci v oblasti nemocenského pojištění.[66]

4.3 Možnosti e-komunikace v oblasti sociálního zabezpečení

E-komunikace mezi Českou správou sociálního zabezpečení a jejím klientem funguje na základě osobní registrace klienta na Okresní správě sociálního zabezpečení. Pro účel elektronické komunikace plní Okresní správa sociálního zabezpečení, která je klientovi blíž, úlohu místa, kde se klient zaregistruje. Odpadá tak nutnost registrace na ústředí České správy sociálního zabezpečení. Registrací končí komunikace mezi klientem a Okresní správou sociálního zabezpečení a probíhá pouze komunikace mezi klientem a Českou správou sociálního zabezpečení (viz Obr. 4.2 Schéma e-Podání).

Obr. 4.2 Schéma e-Podání

Zdroj: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/zakladni-informace/registrace-na-e-podani.htm. Vlastní zpracování.

Elektronické podání je elektronická datová struktura. Jedno podání může obsahovat 1 - 1500 tzv. formulářů. Formulář je část elektronického podání, která nese informace odpovídající vyplněnému jednotlivému papírovému formuláři (tiskopisu).

[66] Interní materiálny Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov.

Česká správa sociálního zabezpečení povoluje používat své elektronické služby na základě osobní registrace klientů na místně příslušné Okresní správě sociálního zabezpečení, kde jim jsou přiděleny registrační údaje, s jejichž pomocí se mohou přihlásit na Portál veřejné správy. Před osobní registrací na Okresní správě sociálního zabezpečení v Přerově je nutné si opatřit kvalifikovaný certifikát pro vytvoření elektronického podpisu, který vydává akreditovaná certifikační autorita (v roce 2011 je to I.CA, Česká pošta a e-Identity). Poté se klient dostaví na Okresní správu sociálního zabezpečení v Přerově a během registrace je evidován kvalifikovaný certifikát. Při registraci je nutné sdělit pracovníkům Okresní správy sociálního zabezpečení změnu identifikátorů kvalifikovaného certifikátu, zejména při novém certifikátu. Identifikátory kvalifikovaného certifikátu jsou vystavitel a sériové číslo.

Pro e-Podání Evidenčních listů důchodového pojištění je nutné pověření zaměstnance(ů) organizace tiskopisem (viz Příloha 5). Dále je nutné vyplnit tiskopis, který opravňuje zaměstnance organizace k e-Podání Přihlášek a odhlášek k nemocenskému pojištění (viz Příloha 6). Vyplněné tiskopisy podepisuje osoba oprávněná k jednání za organizaci a musí být opatřen razítkem organizace. Tento tiskopis předkládá pověřený pracovník při registraci na Okresní správě sociálního zabezpečení Přerov.

Ošetřující lékař se musí také osobně zaregistrovat na Okresní správě sociálního zabezpečení v Přerově. Tato registrace je nutná k tomu, aby mohl lékař využívat e-Podání Hlášení pracovní neschopnosti. Při registraci je lékařem nebo jím pověřenou osobou vyplněna Žádost o přidělení identifikačního čísla pro e-Podání (viz Příloha 7).

Dále pak probíhá komunikace formou e-Podání s Českou správou sociálního zabezpečení (viz kapitola 4.1.3).

4.3.1 Datové schránky jako prostředek e-komunikace

Česká správa sociálního zabezpečení zpřístupnila komunikaci prostřednictvím datových schránek na základě zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

Pro efektivní komunikaci je zřízena datová schránka v ústředí České správy sociálního zabezpečení, na každé okresní správě sociálního zabezpečení, v Praze na Pražské správě

sociálního zabezpečení a v Brně na Městské správě sociálního zabezpečení. V ústředí České správy sociálního zabezpečení byla datová schránka aktivována 20. 10. 2009, na dalších pracovištích postupně do 23. 10. 2009.

Okresní správa sociálního zabezpečení v Přerově komunikuje přes datovou schránku s organizacemi, které mají datovou schránku zřízenou ze zákona. Tato komunikace je prováděna pomocí interní aplikace ARSYS.[67] Dokument se digitalizuje nebo je vytvořen v digitální podobě, podepsán certifikátem a vložen do aplikace ARSYS, pomocí které se dá příkaz k jeho odeslání do datové schránky daného subjektu a ARSYS toto potvrzení provede.

Přijetí datové zprávy je opět prováděno přes systém ARSYS, který má přes aplikační rozhraní datových schránek přístup přímo do schránky a přijaté zprávy vyzvedne a zavede do své databáze. Dále jsou tyto zprávy roztříděny a přiřazeny odpovědným osobám, které je řeší. V aplikaci ARSYS pracují všichni zaměstnanci úřadu (je třeba, aby byli alespoň trochu zdatní v počítačové sféře). Aplikace ARSYS zaznamenává kompletní životní cyklus dokumentu. Veškeré dokumenty je nutno i nadále tisknout a opatřit evidenčním čárovým kódem.

Kontrola existence datové schránky je prováděna přímo z interní aplikace, v případě Okresní správy sociálního zabezpečení v Přerově OKDávky, v budoucnu OKCentrum, kdy aplikace přes aplikační rozhraní datových schránek provede vyhledání, zda-li daná osoba vlastní datovou schránku. Vzhledem k tomu, že o osobě je v aplikacích dostatek klíčových údajů, je toto vyhledávání celkem přesné.

Pokud se ověří, že daná osoba nemá svou datovou schránku, provádí se doručení přes Českou poštu. Doručují se klasické dopisy a dopisy s modrým pruhem pro standardní agendu. Dopisy s červeným, zeleným a bílým pruhem odesílá právní oddělení (viz Příloha 8).[68]

[67] Jedná se o aplikaci pro správu a evidování životního cyklu dokumentů na úřadech a v rámci Ministerstva práce a sociálních věcí.
[68] Interní materiály Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov.

4.3.2 E-podání a její druhy

Elektronická podání, tzv. e-Podání jsou vhodná pro opakovaná podání vybraných formulářů při plnění povinností z oblasti sociálního zabezpečení podle příslušných právních předpisů. e-Podání urychlují vzájemnou komunikaci klienta s Českou správou sociálního zabezpečení. e-Podání lze uskutečnit prostřednictvím sítě internet. Data jsou prostřednictvím komunikačních kanálů předávána České správě sociálního zabezpečení do jejich informačních systémů k dalšímu zpracování.

Mezi výhody e-Podání patří zejména:

- dostupnost 24 hodin denně, 7 dní v týdnu,
- automatická odezva,
- možnost okamžité opravy a opětovného zaslání e-Podání,
- odpadá nutnost tisku údajů do předtištěných tiskopisů nebo tisku celých formulářů a jejich následné zasílání na Okresní správu sociálního zabezpečení,
- vysoká míra zabezpečení přenosu dat.[69]

4.3.2.1 Přehled o příjmech a výdajích osob samostatně výdělečně činných

Každá osoba samostatně výdělečně činná, která alespoň po část kalendářního roku vykonávala samostatně výdělečnou činnost, je povinna podat příslušné správě sociálního zabezpečení na předepsaném formuláři Přehled o příjmech a výdajích osob samostatně výdělečně činných. A to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zákona o daních z příjmů podat daňové přiznání za daný kalendářní rok. Každé podání Přehledu osob samostatně výdělečně činných může obsahovat právě jeden vyplněný formulář.

Přehled osob samostatně výdělečně činných je možné podat elektronicky pomocí programu, který umí vygenerovat a odeslat datovou větu Přehledu osob samostatně výdělečně činných odpovídající i specifikaci České správy sociálního zabezpečení přes Portál veřejné správy nebo použitím programu 602XML Filler, vyplněním příslušného elektronického formuláře Přehledu OSVČ a odesláním přes Portál veřejné správy na Českou správu sociálního zabezpečení.

[69] Základní informace, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/zakladni-informace/.

Aby mohl klient elektronicky podávat, musí být zaregistrován ke službě osob samostatně výdělečně činných na Portálu veřejné správy a vlastnit kvalifikovaný (zaručený) elektronický podpis.

V případě podání Přehledu osob samostatně výdělečně činných klasickým způsobem, tzn. na papírovém tiskopisu lze originál získat na každé správě sociálního zabezpečení nebo se jej lze stáhnout (ve formátu PDF), vytisknout, vyplnit a doručit na příslušnou správu sociálního zabezpečení.[70]

4.3.2.2 Přehled o výši pojistného

Tato služba umožňuje pověřeným osobám a zastupujícím organizacím odeslat v elektronické podobě na Českou správu sociálního zabezpečení měsíční Přehled o výši pojistného a vyplacených dávkách. Pověřené osoby a zastupující organizace se musí pro odesílání Přehledu o výši pojistného registrovat na místně příslušné správě sociálního zabezpečení, tedy odevzdat potvrzené Oznámení o pověření k zajištění všech úkonů souvisejících s předkládáním Přehledu o výši pojistného a vyplacených dávkách.

E – Podání Přehledu o výši pojistného může obsahovat pouze jeden formulář, používá pouze desetimístný variabilní symbol, může být trojího typu: Normální, Změnový (opravný) a Storno (zrušení již přijatého podání). Klient podávající prostřednictvím Portálu veřejné správy, musí být zaregistrován ke službě důchodové pojištění České správy sociálního zabezpečení.

Přehled o výši pojistného je možné podat elektronicky pomocí programu, který umí vygenerovat datovou větu Přehledu o výši pojistného odpovídající specifikací České správě sociálního zabezpečení, podepsat podání kvalifikovaným certifikátem podávajícího klienta, zašifrovat šifrovacím certifikátem České správy sociálního zabezpečení a sestavit GovTalk obálku a odeslat nebo použitím programu 602XML Filler, vyplněním příslušného

[70] e-Podání OSVČ, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-prehledu-o-prijmech-a-vydajich-osvc-za-rok-2010/.

elektronického formuláře Přehledu o výši pojistného a odesláním na Českou správu sociálního zabezpečení.[71]

4.3.2.3 Oznámení o nástupu do zaměstnání

Podle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, vede Česká správa sociálního zabezpečení od roku 2005 registr pojištěnců nemocenského a důchodového pojištění.

Organizace tak od 1. 7. 2005 mají povinnost přihlásit u příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopise svého zaměstnance k pojištění, a to do 8 dnů ode dne vstupu do zaměstnání. Dále jsou organizace povinny na předepsaném tiskopise odhlásit svého zaměstnance z pojištění, a to do 8 dnů ode dne skončení pracovního vztahu. Pokud se údaje uvedené na přihlášce zaměstnance k pojištění změní, bude organizace povinna tuto změnu písemně oznámit.

Všechna tato hlášení je možné předkládat na klasickém tiskopise Oznámení o nástupu do zaměstnání nebo moderní, elektronickou formou e-Podáním Oznámení o nástupu do zaměstnání. Oznámení o nástupu do zaměstnání je pokračování dřívějšího e-Podání Přihlášek a odhlášek zaměstnanců k nemocenskému pojištění. [72]

4.3.2.4 Příloha k žádosti o dávku nemocenského pojištění

Spuštění nové služby e-Podání Hlášení pracovní neschopnosti si vyžádalo úpravu datové věty e-Podání Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění. Číslo potvrzení může nyní obsahovat číslo pracovní neschopnosti, které se opisuje z tištěného formuláře neschopenky a má délku 7 nebo 8 znaků a evidenční číslo neschopenky, které se skládá z evidenčního čísla lékaře a pořadového čísla neschopenky. Má délku 10 nebo 18 znaků.
Od 1. 10. 2010 je Českou správou sociálního zabezpečení přijímána nejen nová verze datové věty, ale také stávající verze bez aplikované změny.

[71] e-Podání Přehledu o výši pojistného, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-prehledu-o-vysi-pojistneho-2011/.
[72] e-Podání Oznámení o nástupu do práce, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-oznameni-o-nastupu-do-zamestnani/.

E-Podání Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění umožňuje pověřeným osobám a zastupujícím organizacím odeslat do ústředí České správy sociálního zabezpečení přes Portál veřejné správy měsíční Přílohu k žádosti o dávku nemocenského pojištění. Stejně jako ostatní e-Podání je datová věta v GovTalk formátu, tedy s podpisovou a šifrovanou částí.

V e-službě Příloha k žádosti o dávku nemocenského pojištění může obsahovat jedno e-Podání datové věty s údaji přílohy k žádosti libovolného množství osob. Přijetí každé datové věty (jednotlivého formuláře), je posuzováno kontrolním programem DIS nezávisle. Přijaty jsou formuláře bez chyby. Očekává se, že podávající v dalším e-Podání odešle jen opravné datové věty. e-Podání Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění je určeno pro zaměstnavatele. Ten je identifikován desetimístným variabilním symbolem organizace.

Pověřené osoby a zastupující organizace se musí pro odesílání Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění registrovat na místné příslušné Okresní správě sociálního zabezpečení, tedy odevzdat potvrzené Oznámení o pověření k zajištění všech úkonů souvisejících s předkládáním Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění.

Portál veřejné správy přijímá e-Podání Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění v rámci e-služeb nemocenského pojištění. Podávající, kteří jsou na Portálu veřejné správy již registrováni k nemocenskému pojištění, se pro Přílohu k žádosti o dávku nemocenského pojištění registrovat nebudou.[73]

4.3.2.5 Potvrzení o studiu

Elektronická služba Potvrzení o studiu je obdobou evidenčních listů důchodového pojištění pro období od 1. 1. 2009. Odesílání Potvrzení o studiu a teoretické a praktické přípravě na budoucí povolání nebo jinou výdělečnou činnost osob se zdravotním postižením je jednou z povinností škol, vzdělávacích zařízení, případně zaměstnavatelů, uloženou zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[73] e-Podání Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-priloha-k-zadosti-o-davku-nemocenskeho-pojisteni/.

Zákon v roce 2009 ukládá povinnost předložit potvrzení o studiu v případě nedokončení nebo přerušení studia a také v případě řádného ukončení studia a potvrzení o době trvání teoretické a praktické přípravy na budoucí povolání nebo jinou výdělečnou činnost osob se zdravotním postižením.

Vedle obvyklého způsobu zaslání vyplněného a potvrzeného tiskopisu Česká správa sociálního zabezpečení umožňuje elektronické podání, podávané přes Portál veřejné správy ve formátu GovTalk. Elektronické podání obsahuje datové věty pos09 v elektronické podobě v definovaném formátu. Pro e-Podání Potvrzení o studiu jako dalšího nárokového podkladu pro účely důchodového pojištění platí pravidla stanovená pro e-Podání Evidenčního listu důchodového pojištění. e-Podání Potvrzení o studiu musí obsahovat podpisovou část, generovanou odesílacím programem na základě osobního kvalifikovaného (podpisového) certifikátu.[74]

4.3.2.6 Evidenční listy důchodového pojištění

Počínaje datem 1. ledna 2004 vykazují zaměstnavatelé údaje potřebné k provádění důchodového pojištění na důchodovém pojištění na jednoročních evidenčních listech důchodového pojištění. Předkládají je České správě sociálního zabezpečení a stejnopis pak svému zaměstnanci.

V důsledku změny právní úpravy byl na vykazování období od 1. ledna 2009 připraven nový formulář evidenčních listů důchodového pojištění.

Elektronická služba evidenčních listů důchodového pojištění 2009 je pokračováním stávajících e-Podání evidenčních listů důchodového pojištění na období před 1. 1. 2009.

Způsob zakládání evidenčních listů důchodového pojištění při vzniku účasti na důchodovém pojištění, vedení po celou dobu trvání pracovněprávního vztahu s každoročním vykazováním údajů o dobách pojištění a vyměřovacích základech a zasílání po skončení pracovněprávního vztahu, popřípadě při jiných, zákonem vymezených situacích naprosto neodpovídal

[74] e-Podání Potvrzení o studiu, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-potvrzeni-o-studiu/.

oprávněným potřebám vytvořit systém průběžného získávání důchodových informací s následným kvalitním klientským servisem.

Doklady evidenčních listů důchodového pojištění 2009 předávají zaměstnavatelé ke zpracování České správě sociálního zabezpečení jako doklady v klasické papírové formě vzniklé vyplněním papírového formuláře, jako elektronické podání podávané přes Portál Veřejné Správy ve formátu GovTalk nebo jako elektronické podání na kompatibilním médiu ve formátu GovTalk obsahujícím datové věty evidenčních listů důchodového pojištění 2009 v definovaném formátu. Kompatibilní médium se předává ke zpracování na příslušné územní pracoviště.[75]

4.4 Vývoj uskutečněných e-Podání České správě sociálního zabezpečení za období 2005 - 2010

Česká správa sociálního zabezpečení umožňuje e-Podání od roku 2005.

Vývoj přijatých e-Podání vyjadřuje Obr. 4.3 Počet přijatých e-Podání Českou správou sociálního zabezpečení. V roce 2005, což je první rok, kdy je e-Podání na Českou správu sociálního zabezpečení možno využít, bylo přijato 139 742 e-Podání. V tomto roce bylo možné využít e-Podání Evidenčních listů důchodového pojištění a později také e-Podání Přihlášek/Odhlášek zaměstnanců k nemocenskému pojištění přes Portál veřejné správy. V roce 2006 byly služby e-Podání rozšířeny o e-Podání Přehledů o příjmech a výdajích osob samostatně výdělečně činných a počet přijatých e-Podání se vyšplhal na 3 149 523. V roce 2007 dochází k výměně šifrovacího certifikátu, kterou doprovází informační kampaň pro uživatele a dodavatele mzdových systémů o ukončení systému podpisových klíčů České správy sociálního zabezpečení. Jejich platnost od září 2007 postupně končí. V roce 2008 se služby rozšířily o příjem dat z Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky pro agendu osob samostatně výdělečně činných. Přes Portál veřejné správy lze nyní přijímat denní aktualizace Rejstříku živnostenského podnikání a Jednotný registrační formulář fyzických osob. Díky této službě mohlo být zrušeno zasílání papírových tiskopisů z živnostenských úřadů na územní organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení.

[75] e-Podání Evidenčních listů důchodového pojištění, dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-evidencnich-listu-duchodoveho-pojisteni-2009/.

V roce 2009 zahájila Česká správa sociálního zabezpečení v souvislosti se změnami legislativy příjem nových a obměněných formulářů. Upravené Evidenční listy důchodového pojištění 2009, Oznámení o nástupu do zaměstnání, Potvrzení o studiu a teoretické přípravě a jako každý rok modifikovaný Přehled o příjmech a výdajích Osob samostatně výdělečně činných. Dále pokračovalo elektronické přebírání starších typů formulářů z Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky, Jednotný registrační formulář a aktualizace Rejstříku živnostenského podnikání. V červenci 2009 byla spuštěna technologická služba usrcert – aktualizace certifikátů. Díky této službě nemusí zaregistrovaný podávající při obměně svého kvalifikovaného certifikátu kontaktovat pracovníka správy sociálního zabezpečení, ale může změnu nahlásit prostřednictvím e-Podání. V říjnu 2009 byl zahájen příjem nového typu e-Podání Přehled o výši pojistného a vyplacených dávkách.

Obr. 4.3 Počet přijatých e-Podání Českou správou sociálního zabezpečení

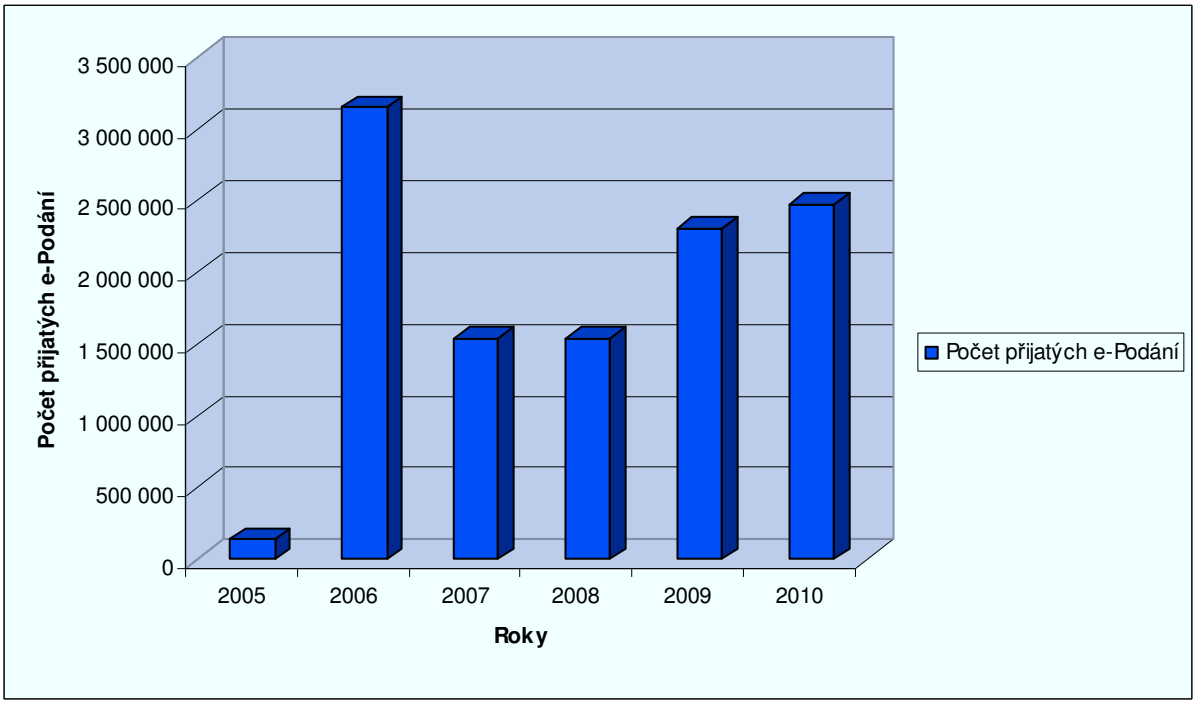

Zdroj: Výroční zprávy České správy sociálního zabezpečení. Vlastní zpracování.

Elektronicky podané dokumenty (Formuláře, kterých může jedno e-Podání obsahovat 1 - 1500) České správě sociálního zabezpečení znázorňuje obrázek 4.4 Vývoj elektronicky podaných dokumentů České správě sociálního zabezpečení. Je zde znázorněn vývoj v letech 2005 – 2009.

Obr. 4.4 Vývoj elektronicky podaných dokumentů České správě sociálního zabezpečení

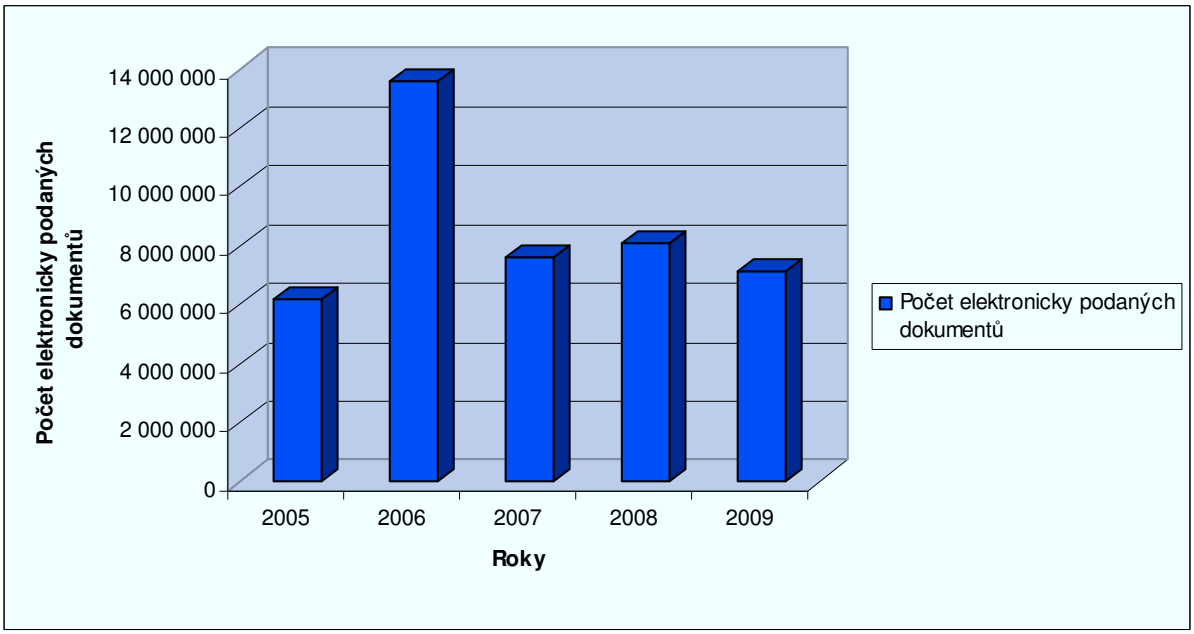

Zdroj: Výroční zprávy České správy sociálního zabezpečení. Vlastní zpracování.

Česká správa sociálního zabezpečení bude i nadále využívat elektronický způsob komunikace prostřednictvím Portálu Veřejné Správy, tzv. e-Podání. Důvodem zachování e-Podání ve stejném rozsahu jako doposud je jeho dlouhodobá spolehlivost a bezpečnost. Tento systém přijímání a zpracování dat garantuje dostupnost 24 hodin denně 7 dní v týdnu, možnost okamžité opravy a nového podání a vysokou míru bezpečnosti.

Náklady České správy sociálního zabezpečení na zavedení e-Podání od roku 2003 činily 66 milionů Kč. Od roku 2005, kdy je e-Podání v provozu přijala Česká správa sociálního zabezpečení více než 35 milionů elektronických formulářů, a tím ušetřila nejméně 532 milionů Kč.

Vývoj nákladů na poštovné je znázorněn na obrázku 4.5 Náklady na poštovné. Z hlediska datových schránek, jejichž provoz byl odstartován 1. 7. 2009, jsou důležité roky 2008, 2009 a 2010. Z grafického znázornění plyne, že náklady na poštovné klesly v roce 2009 oproti roku 2008 o 1 008 468 Kč. V roce 2009 byly datové schránky v provozu od 23. října.[76]

[76] Interní materiály Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov.

Obr. 4.5 Náklady na poštovné

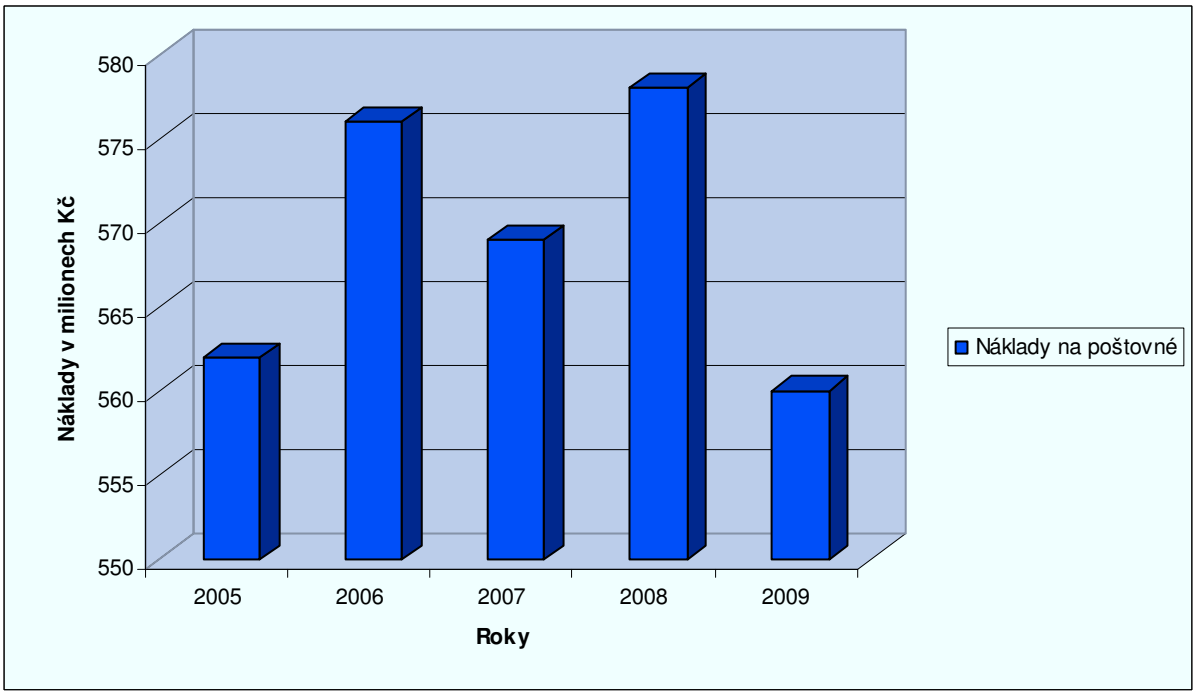

Zdroj: Výroční zprávy České správy sociálního zabezpečení. Vlastní zpracování.

5 ZÁVĚR

Vývoj elektronické komunikace obecně ve veřejné správě má vzrůstající tendenci, což je možné přiblížit na stále větších možnostech a na tyto možnosti navazuje také elektronická komunikace na úrovni správy sociálního zabezpečení.

V úvodu bakalářské práce byl stanoven cíl ve smyslu definování možností elektronické komunikace na úrovni správy sociálního zabezpečení a vymezit její vývoj v letech 2005 – 2009, jehož naplnění bylo sledováno v rámci tří kapitol.

Druhá kapitola charakterizovala veřejnou správu jako základní pojem správního práva. Dělí veřejnou správu na státní správu a samosprávu. Vzhledem k tématu bakalářské práce je větší pozornost věnována státní správě, která je v bakalářské práci definována jako činnost státu zabezpečovaná ve veřejném zájmu, která má výkonný, podzákonný a nařizovací charakter. Za přímé vykonavatele státní správy jsou označeny ministerstva, jiné správní úřady a veřejné sbory, za nepřímé vykonavatele pak orgány územní samosprávy a jiné subjekty soukromého nebo veřejného práva, je-li na ně výkon státní správy přenesen zákonem nebo rozhodnutím na základě zákona. Dále se druhá kapitola zmiňuje o komunikaci ve veřejné správě. Popisuje reformu veřejné správy, informace ve veřejné správě, které je možno chápat jako vědění, obsah zprávy či sdělení, které je možno předávat, koncepční, legislativní a organizační východiska eGovernmentu a jeho nástroje, za které lze považovat e-podatelny, elektronický podpis, Czech POINT a datové schránky.

Třetí kapitola je věnována organizaci státní správy na úseku správy sociálního zabezpečení. Vymezuje a popisuje činnost Ministerstva práce a sociálních věcí, jakožto monokratického orgánu, v jehož čele stojí ministr, jako člen vlády. Ministr řídí ministerstvo, odpovídá za jeho činnost vládě a má pravomoc delegovat určité pravomoci na vedoucí pracovníky ministerstva. Česká správa sociálního zabezpečení je ve třetí kapitole označena za největší a zcela výjimečnou finančně správní instituci státní správy České republiky. Okresní správa sociálního zabezpečení je pak územní organizační jednotkou České správy sociálního zabezpečení, která se podílí ve vymezených oblastech na realizaci sociálního pojištění v okruhu své působnosti. Dále kapitola popisuje pojem a financování sociálního zabezpečení a poslední část nahlíží na elektronickou komunikaci na úrovni České a Okresní správy

sociálního zabezpečení a přibližuje elektronické podání Hlášení pracovní neschopnosti jako novinku v e-Podání České správy sociálního zabezpečení.

Ve čtvrté kapitole je popsán okres Přerov jako okres o rozloze 884 km^2 s 46 240 obyvateli, ležící spolu s dalšími okresy Jeseník, Olomouc, Prostějov a Šumperk v Olomouckém kraji. Dále je zde popsána činnost Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov a plnění jejích úkolů.

Důležitým mezníkem v elektronické komunikaci na úrovni České správy sociálního zabezpečení je **rok 2005**, kdy Česká správa sociálního zabezpečení zavedla, jako první úřad ve veřejné správě, tzv. e-podání. Možnost využívat e-Podání na Českou správu sociálního zabezpečení **vyžaduje, aby se klient zaregistroval** na Okresní správě sociálního zabezpečení. Tato registrace probíhá osobně. Před registrací na Okresní správě sociálního zabezpečení je nutné si opatřit kvalifikovaný certifikát pro **vytvoření elektronického podpisu**, který vydává akreditovaná certifikační autorita (v roce 2011 je to I.CA, Česká pošta a e-Identity).

Jako první bylo možné podat elektronicky e-Podání Evidenčních listů důchodového pojištění a později také e-Podání Přihlášek/Odhlášek zaměstnanců k nemocenskému pojištění. V roce 2006 bylo zavedeno e-Podání Přehledu o příjmech a výdajích osob samostatně výdělečně činných, což způsobilo nárůst o 3 009 781 přijatých e-Podání (v procentuálním vyjádření je to nárůst o 2 153 %). V roce 2007 dochází k výměně šifrovacího certifikátu, kterou doprovází informační kampaň pro uživatele a dodavatele mzdových systémů o ukončení systému podpisových klíčů České správy sociálního zabezpečení. Jejich platnost od září 2007 postupně končí. Právě ukončení platnosti certifikátu lze považovat za důvod poklesu přijatých e-Podání. V roce 2007 činil počet přijatých e-Podání 1 540 827, což je pokles o 51 % proti roku 2006. V roce 2008 došlo opět k poklesu v přijatých e-Podání. Jedná se však o zanedbatelný pokles 0,08 %. V roce 2009 zahájila Česká správa sociálního zabezpečení v souvislosti se změnami legislativy příjem nových a obměněných formulářů. Upravené Evidenční listy důchodového pojištění 2009, Oznámení o nástupu do zaměstnání, Potvrzení o studiu a teoretické přípravě a jako každý rok modifikovaný Přehled o příjmech a výdajích Osob samostatně výdělečně činných. Právě **od roku 2009 dochází k rostoucí tendenci v počtu přijatých e-Podání, což je možné očekávat i do budoucna**.

Od 20. 10. **2009** byly na úrovni České správy sociálního zabezpečení zpřístupněny **datové schránky,** jakožto další způsob elektronické komunikace. Okresní správa sociálního zabezpečení v Přerově komunikuje přes datovou schránku s organizacemi, které mají datovou schránku zřízenou ze zákona. Tato komunikace je prováděna pomocí interní aplikace ARSYS. Dokument se digitalizuje nebo je vytvořen v digitální podobě, podepsán certifikátem a vložen do aplikace ARSYS, pomocí které se dá příkaz k jeho odeslání do datové schránky daného subjektu a ARSYS toto potvrzení provede. Přijetí datové zprávy je opět prováděno přes systém ARSYS, který má přes aplikační rozhraní datových schránek přístup přímo do schránky a přijaté zprávy vyzvedne a zavede do své databáze. Dále jsou tyto zprávy roztříděny a přiřazeny odpovědným osobám, které je řeší. Veškeré dokumenty je nutno i nadále tisknout a opatřit evidenčním čárovým kódem. Kontrola existence datové schránky je prováděna přímo z interní aplikace. Pokud se ověří, že daná osoba nemá svou datovou schránku, provádí se doručení přes Českou poštu.

I přes novou službu bude i nadále Česká správa sociálního zabezpečení využívat elektronický způsob komunikace prostřednictvím **Portálu Veřejné Správy**, tzv. e-Podání. Důvodem zachování e-Podání ve stejném rozsahu jako doposud je jeho dlouhodobá spolehlivost a bezpečnost.

Na základě získaných poznatků lze považovat využívání elektronických nástrojů komunikace v podmínkách správy sociálního zabezpečení za dynamické a rostoucí. Tento způsob komunikace přináší zejména úsporu času a s ním spojenou úsporu veřejných prostředků. V rámci zlepšení komfortu jak pro občana, tak pro Okresní správu sociálního zabezpečení lze doporučit zavedení elektronické registrace k e-Podání. Tak by úplně odpadla nutnost klienta osobně komunikovat s Okresní správou sociálního zabezpečení.

Předpokládaný cíl bakalářské práce byl naplněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) knihy

1. BUDIŠ, P. *Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi*. 1. vyd. ANAG, Olomouc: 2008. 160 s. ISBN 978-80-7263-465-1.
2. BUDIŠ P., HŘEBÍKOVÁ I. *Datové schránky – fungování, doručování, bezpečnost, návody.* 1. vyd. ANAG, Olomouc: 2010. 288 s. ISBN 978-80-7263-617-4.
3. HENDRYCH, D. *Správní věda – teorie veřejné správy*. 3. vyd. Wolters Kluwer ČR, Praha: 2009. 232 s. ISBN 978-80-7357-458-1.
4. HORZINKOVÁ, E.; NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 1. vyd. Aleš Čeněk, Plzeň: 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.
5. KOVÁŘ, J.; VRABKOVÁ, I. *Veřejná správa*. 1. vyd. VŠB-TUO, Ostrava: 2008. 326 s. ISBN 978-80-248-1974-7.
6. PEKOVÁ, J. *Veřejné finance – úvod do problematiky*. 4. vyd. ASPI, Praha: 2008. 580 s. ISBN 978-80-7357-358-4.
7. PEKOVÁ, J; PILNÝ, J. A JETMAR, M. *Reforma veřejné správy*.
8. REKTOŘÍK, J. A KOL. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Ekopress, Praha: 2007. 312 s. ISBN 978-80-86929-29-3.
9. TRÖSTER, P. A KOL. *Právo sociálního zabezpečení.* 3. vyd. C. H. BECK, Praha: 2005. 380 s. ISBN 80-7179-856-8.
10. VIDINSKÝ, V., ŠVARCOVÁ, I., BUDIŠ, P., LOEBL, Z., PROCHÁZKOVÁ B. *eGovernment bezpečně*. 1. vyd. GRADA, Praha: 2008. 160 s. ISBN 978-80-247-2462-1.
11. WRIGHT, G.; NEMEC, J. *Management veřejné správy – Teorie a praxe.* 1. vyd. Ekopress, Praha: 2003. 420 s. ISBN 80-86119-70-X.
12. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy.
13. Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád.
14. Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

b) internetové zdroje

15. Orgány veřejné moci. [online]. [cit. 2009-11-29]. Dostupný z WWW: http://www.datoveschranky.info/organ-verejne-moci/.
16. Koncepce budování informačních systémů veřejné správy. [online]. [cit. 2011-04-18]. Dostupný z WWW: http://www.isvs.cz/user_data/dokumenty/UVIS-Koncepce-ISVS-1999.pdf.
17. e-Podání Potvrzení o studiu. [online]. [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-potvrzeni-o-studiu/.
18. e-Podání Evidenčních listů důchodového pojištění. [online]. [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-evidencnich-listu-duchodoveho-pojisteni-2009/.
19. Co je Czech POINT. [online]. [cit. 2009-11-29]. Dostupný z WWW: http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/22.
20. Co poskytuje Czech POINT. [online]. [cit. 2009-11-29]. Dostupný z WWW: http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/23.
21. Informačních systém datových schránek. [online]. [cit. 2009-11-29]. Dostupný z WWW: http://www.datoveschranky.info/pravnicka-osoba/.
22. Informačních systém datových schránek. [online]. [cit. 2009-11-29]. Dostupný z WWW: http://www.datoveschranky.info/fyzicka-osoba/.
23. Za datové schránky budeme platit. [online]. [cit. 2010-11-02]. Dostupný z WWW: http://www.adsl.cz/archiv/kratke-zpravy/za-datove-schranky-budeme-platit-276.html.
24. Důvod a způsob založení povinného subjektu. [online]. [cit. 2010-04-03]. Dostupný z WWW: http://www.mpsv.cz/cs/3359.
25. Česká správa sociálního zabezpečení. [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/.
26. Pracoviště České správy sociálního zabezpečení. [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/pracoviste/.
27. Profil organizace. [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupné z www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/.
28. Okresní správy sociálního zabezpečení. [online]. [cit. 2010-11-02]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/organizacni-struktura/okresni-spravy-socialniho-zabezpeceni.htm.
29. e-Podání. [online]. [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: www.cssz.cz/cz/e-podani.

30. Nová služba lékařům. [online]. [cit. 2010-11-02]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2010/2010-10-cssz-nabizi-lekarum-novou-sluzbu---zapojeni-do-elektronicke-vymeny-informaci.htm.
31. e-Podání Hlášení pracovní neschopnosti. [online]. [cit. 2010-11-02]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-hlaseni-pracovni-neschopnosti/.
32. Informace pro ošetřující lékaře. [online]. [cit. 2010-11-02]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-informace-pro-osetrujici-lekare-sluzbe-HPN.
33. Okres Přerov. [online]. [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_prerov.
34. e-Podání Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ. [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-prehledu-o-prijmech-a-vydajich-osvc-za-rok-2010/.
35. e-Podání Přehledu o výši pojistného. [online]. [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-prehledu-o-vysi-pojistneho-2011/.
36. e-Podání Oznámení o nástupu do zaměstnání. [online]. [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-oznameni-o-nastupu-do-zamestnani/.
37. e-Podání Přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění. [online]. [cit. 2011-03-16]. Dostupný z WWW: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/druhy-e-podani/e-podani-priloha-k-zadosti-o-davku-nemocenskeho-pojisteni/.
38. Základní informace. [online]. [cit. 29. 4. 2011]. Dostupný z: http://www.cssz.cz/cz/e-podani/zakladni-informace/.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 2.1 Orientační dělení veřejné správy……..4
Obr. 4.1 Struktura obyvatel v okrese Přerov podle pohlaví……..37
Obr. 4.2 Schéma e-Podání…….39
Obr. 4.3 Počet přijatých e-Podání Českou správou sociálního zabezpečení…….48
Obr. 4.4 Vývoj elektronicky podaných dokumentů České správě sociálního zabezpečení…..49
Obr. 4.5 Náklady na poštovné……...50

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne ……

…….

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

……

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Žádost o zřízení datové schránky fyzické osoby
Příloha 2: Žádost o zřízení datové schránky podnikající fyzické osoby
Příloha 3: Žádost o zřízení datové schránky právnické osoby
Příloha 4: Organizační struktura Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov
Příloha 5: Pověření zaměstnance k e-Podání Evidenčních listů důchodového pojištění
Příloha 6: Pověření zaměstnance k e-Podání Přihlášek/Odhlášek k nemocenskému pojištění
Příloha 7: Žádost o přidělení identifikačního čísla
Příloha 8: Obálky s pruhem